Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 205 (6. 994) 1989 йил 7 сентябрь, пайшанба

Баҳоси 3 тийин

«СОЮЗ ТМ-8» ПАРВОЗДА

ТАСС ахбороти

Космик фазони тадқиқ этиш программасига мувофиқ 1989 йил 6 сентябрь куни Москва вақти билан соат 1 дан 38 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз ТМ-8» космик кемаси учирилди. Уни кема командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси полковник Александр Степанович Викторенко ва борт инженер Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси Александр Александрович Серебровдан иборат экипаж бошқармоқда.

Учиш программасида «Союз ТМ-8» кемасининг «Мир» орбитал комплекси билан туташтирилиши ва унинг ичида режалаштирилган тадқиқотлар ҳамда экспериментларнинг ўтказилиши назарда тутилган.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, кема ичидаги системалар нормал ишламоқда.

Космонавтлар Викторенко ва Серебров ўзларини яхши ҳис этишмоқда.

«Союз ТМ-8» кемасини 8 сентябрь куни «Мир» комплекси билан туташтириш мўлжалланган.

Суратда: СССР космонавт-учувчилари — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари А. С. Викторенко ва А. А. Серебров.

А. ПУШКАРЕВ фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ВИКТОРЕНКО АЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси Александр Степанович Викторенко 1947 йил 29 март куни Шимолий Қозоғистон областининг Сергеевка районидаги Ольгинка қишлоғида туғилди.

Оренбургдаги И. С. Полбин номли учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртини 1969 йилда тугатганидан сўнг ҳарбий-ҳаво кучларида хизмат қилди.

Учиш ишлари давомида самолётларнинг ўн хилини ўзлаштирди. «1 класс ҳарбий учувчи» ва «3 класс синовчи учувчи» малакасига эга.

А. С. Викторенко 1968 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Александр Степанович 1978 йилда космонавтлар отрядига қабул қилинган. У 1987 йилнинг июль ойида «Мир» комплекси ичида тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказган Совет-Сурия экипажининг командири сифатида космосга илк бор парвоз қилган эди. Унга «3 класс космонавти» деган малака берилган.

СЕРЕБРОВ АЛЕКСАНДР АЛЕКСАНДРОВИЧ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси Александр Александрович Серебров 1944 йил 15 февраль куни Москвада туғилди.

У 1967 йилда Москва физика-техника институтини тамомлади. Сўнг тўққиз йил давомида мазкур институт кафедраларидан бирида илмий фаолият билан шуғулланди.

1976 йилдан техника фанлари номзоди бўлган А. А. Серебров «Энергия» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлайди. У ўзини мураккаб инженерлик ва илмий вазифаларни мустақил ҳал этишга лаёқатли, техникавий жиҳатдан саводли ва ташаббускор ходим сифатида кўрсатди. Космик аппаратлар яратишда, унинг синовларида ва шу аппаратларни учиришда қатнашди.

А. А. Серебров 1976 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

У космонавтлар отрядига 1978 йилда қабул қилинган.

Александр Александрович икки марта: илк бор 1982 йилнинг августида «Союз Т-7» кемаси ҳамда «Салют-7» орбитал станциясида, иккинчи марта эса 1983 йил апрелида «Союз Т-8» кемасида космосга парвоз қилган. Унга «3 класс космонавти» малакаси берилган.

А. А. Серебров «Союз» Бутуниттифоқ ёшлар аэрокосмик жамиятининг президентидир.

Тошкентга келдилар

СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан Москвага расмий ташриф буюраётган Индонезия Республикасининг Президенти Сухарто рафиқаси билан 7 сентябрь куни Тошкентга келди.

Тошкент аэропортида меҳмонларни СССР Олий Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. И. Иброҳимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, СССР Ташқи ишлар министрлиги Тинч океан ва Жануби-шарқий Осиё мамлакатлари бошқармасининг бошлиғи Л. А. Чижов, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник И. В. Фуженко, СССРнинг Индонезиядаги элчиси В. М. Семенов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Индонезиянинг СССРдаги элчиси Я. М. Жани бор эди.

Аэропортда Индонезия, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари кўтарилди, ранг-баранг миллий либослардаги болалар меҳмонларга гулдасталар тақдим этишди.

(ЎзТАГ).

ДЕПУТАТГА МУРОЖААТ ҚИЛМОҚЧИМИСИЗ?

⊙ «Тошкент оқшоми»га келаётган мактубларда ва телефон орқали бўлаётган қўнғироқларда оқшомхонларимиз шундай саволни беришмоқда: айтингчи, сайловчилар ўз депутатлари билан қандай боғланишлари мумкин, у ёки бу муаммони ҳал этиш борасида ундан ёрдам сўрамоқчи бўлса нима қилиши керак?

Газетхонларнинг ана шу илтимосларига мувофиқ биз бугундан бошлаб СССР халқ депутатларининг сайловчиларни қабул қилиши тўғрисидаги маълумотларни эълон қилиб борамиз.

⊙ **Абдулла Орипов,** авторлик ҳуқуқи Бутуниттифоқ агентлиги Ўзбекистон бўлимининг раҳбари. Ўз сайловчиларини Ҳамза район Совети ижроия комитетидаги учинчи хонада ҳар кварталнинг биринчи чоршанбасида қабул қилади. Телефони — 96-53-00.

⊙ **Дилбар Мирзаевна Қосимова,** Тошкент тўқимачилик комбинатининг қабул қилувчиси. У ўз сайловчиларини Фрунзе район Совети ижроия комитетининг кичик залида ҳар ойнинг иккинчи шанбасида (телефони — 53-66-60) ва Сергели район Совети ижроия комитетида ҳар ойнинг тўртинчи шанбасида (телефони — 58-36-33) қабул қилади.

⊙ **Акром Қурбонович Эргашев.** «Узбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси. Ўз сайловчиларини трест биносининг (адреси Навоий кўчаси, 22-уй) биринчи қаватидаги депутатлар хонасида (телефони — 41-21-72); Октябрь район Совети ижроия комитетида (телефони — 41-21-01), қабул қилади. Қабул кунлари ҳақида қўшимча хабар қиламиз.

⊙ **Владимир Геннадьевич Шканакин,** генерал-лейтенант, Туркистон ҳарбий округи Ҳарбий-Ҳаво Кучларининг қўмондони. Ўз сайловчиларини Ленин ва Ҳамза район Советлари ижроия комитетларида қабул қилади. Яъни Ленин район Совети ижроия комитетида ҳар ойнинг иккинчи чоршанбасида соат 17.00 дан (телефони 33-14-34) қабул қилади. Ҳамза район Совети ижроия комитетидаги қабул тўғрисида қўшимча хабар қиламиз.

⊙ **Расул Ғуломович Ғуломов,** пенсионер. Ўз сайловчиларини ҳафтанинг сешанба ва жума кунларида соат 10 дан то соат 12 гача уруш ва меҳнат ветеранлари республика кенгаши биносида қабул қилади.

Бошқа СССР халқ депутатларининг тошкентлик сайловчиларни қабул қилиши тўғрисидаги маълумотлар газетада эълон қилинади.

Янгиликлар, хушхабарлар

Иқтисодий фойда

⊙ ПОЙТАХТДАГИ 21-ҳунар-техника билим юрти ҳисоблаш техникаси бўйича мутахассислар тайёрлашга ихтисослаштирилган йирик кадрлар даргоҳидир. Янги ўқув йилидан бу маскан хўжалик ҳисобида ишлашга ўтди.

Мустақил иш юритиш дастлабки кунларданоқ яхши самара бермоқда. Эндиликда ўқитувчилар машғулотларни ўзлари тайёрлаган шахсий методик қўлланмалар асосида олиб бориб, болаларнинг касб-ҳунарга бўлган кўникмаларини оширишга эришмоқдалар.

Кадрлар даргоҳи базасида «Интертех» совет-ҳинд ҳамкорлик корхонаси филиалининг очилиши қувончли воқеа бўлди. Билим юрти турли корхона ва ташкилотлар билан шартномалар тузиб, компьютерлар ёрдамида дарс ўтиш имкониятини яратди. Педагогик илмий тадқиқот тарзидаги изланишлар ҳам катта иқтисодий фойда келтиради. Мустақил хўжалик юритишни яхши йўлга қўйиш мақсадида ҳисоблаш техникаси бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш кўзда тутилаяпти.

А. АЛИЕВ.

Кенгаш иш бошлади

⊙ ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институтининг мажлислар залида «Совет Шарқи адабиётлари ўзаро алоқалари ҳамда бир-бирига таъсирининг миллатлараро муносабатлар ва байналмилал тарбияни ривожлантиришдаги роли» мавзуида регионал илмий-амалий кенгаш иш бошлади. Анжуман программасига кўра ялпи мажлисларда СССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти, Москва Давлат дорилфунуни, шунингдек Озарбайжон, Қирғизистон, Қозоғистон, Ёқутистон ва республикамиздаги олий ўқув юртларидан адабиётшунос олимлар қатнашишаяпти. Улар бир неча кун мобайнида Совет Шарқи адабиётининг ҳозирги долзарб вазифаларини муҳокама қиладилар.

Делегатлар, шунингдек «Совет Шарқи, кўпмиллатли адабиёт: янгича қарашлар» темасида ўтказиладиган давра столида иштирок этишади.

С. ШОДИЕВ.

Навбатдаги сафар

⊙ ОЙБЕК номидаги Ўзбекистон ССР халқлари музейининг этнографик фонди ҳар йили янги коллекциялар билан бойитиб борилади. Айниқса, инқилобдан аввалги ва ҳозирги пайтдаги буюмларни тўплашга алоҳида эътибор берилаяпти.

Этнографик коллекцияларни тўплаш ва ўрганиш бўлимининг бир группа илмий ходимлари тарих фанлари доктори Н. Содиқова раҳбарлигида навбатдаги сафарни Андижон бўйлаб уюштиришди. Бундан кўзланган асосий мақсад Андижон, Асака ва Шаҳрихон шаҳарлари аҳолисидан қадимий миллий кийим-кечаклар тўплаш ва музейдаги коллекцияларни янада бойитишдир.

Ш. САЪДУЛЛАЕВ.

«Концерт» тайёрланди

⊙ «ЎЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси ҳузуридаги мультипликацион фильмлар бирлашмасининг ижодий коллективи кичик томошабинларни янги-янги қизиқарли лентлар билан хушнуд қилиб келмоқда. Бунда истеъдодли режиссёр Г. Нўъмонованинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. У яратган «Темир дарахт», «Олтин барг» каби асарлар болаларнинг севимли фильмларига айланиб қолди. Расмлар асосида экранлаштирилган бу асарларда ҳаяжонга соладиган воқеалар асос қилиб олинган.

Санъаткорнинг навбатдаги ижодий иши кичкинтойларнинг нафосат тарбияси масаласига бағишланди. Яқин кунларда экранларга чиқадиган бу лента «Концерт» деб номланди.

С. ОДИЛОВА.

Тонгги газеталарда

⊙ 5 сентябрь куни СССР Ташқи ишлар министрлигининг матбуот марказида халқаро сиёсатнинг кундалик масалаларига бағишланган брифинг бўлиб ўтди. Брифингда шу ойда М. С. Горбачев билан М. Тэтчер ўртасида ўтказиладиган амалий учрашув журналистларда катта қизиқиш уйғотди. Брифинг ҳақидаги расмий хабар бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

⊙ «Суднинг обрўйи» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

⊙ «Коинот мусиқаси» — газета махсус мухбири В. Хатунцевнинг Бойқўнғир космодромидан репортажи ана шу сарлавҳа остида берилган.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛУВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА.

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» унвони ҳамда «Қаҳрамон она» ордени берилсин:

Тошкент шаҳри бўйича

Асатиллаева Зура — Акмал Икромов районидан, уй бекаси.

Аҳмадхўжаева Рано Икромовна — Киров районидан, ишчи.

Қудратова Фотима Зокировна — Киров районидан, уй бекаси.

Сатторова Фарида Парпибоевна — Киров районидан, уй бекаси.

СССР Олий Советининг Раиси М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль
1989 йил, 30 август.

Бproducing шаҳарлар дўстлиги

Муҳаммад Фарруҳ Саттор:

«ЎЗИМ ҲАҚИМДА, КАРОЧИ МУАММОЛАРИ ВА ҲАМКОРЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ ҲАҚИДА»

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг таклифига мувофиқ Ўзбекистон пойтахти билан бирoдарлашган Карочи шаҳрининг ҳокими Муҳаммад Фарруҳ Саттор Тошкентда меҳмон бўлиб турибди. Ташрифдан кузатилган мақсад Тошкент билан Карочи (Покистон) ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашдан, ҳамкорлик истиқболларини кўриб чиқишдан иборат.

Кеча Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ҳ. Ҳ. Ғуломов Муҳаммад Фарруҳ Саттор ва Карочи муниципалитети вакиллари билан учрашди. Учрашувда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси Ф. Тешабоев ҳозир бўлдилар.

Учрашув чоғида Ҳ. Ҳ. Ғуломов меҳмонларга Ўзбекистон пойтахтининг ҳаёти ҳақида, шаҳар совет органларининг тузилиши ва Тошкентнинг муаммолари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Мухбиримиз Карочи ҳокими билан суҳбатлашди.

— Жаноб Муҳаммад Фарруҳ Саттор, Сиз қандай қилиб Покистон пойтахтининг ҳокими бўлгансиз?

— Мен сиёсий фаолият билан студентлик йилларимдан, Карочидаги медицина коллежининг студенти бўлган вақтимдан бери фаол шуғуллана бошлаганман. Сўнгра Покистоннинг энг йирик госпиталларидан бирида ишладим. Айнан шу даврда менинг сиёсий дунёқарашим шаклланди. Бундан ташқари мен ижтимоий муаммоларни узоқ вақт пухта ўргандим. Бундай муаммолар Карочида бугунги кунда ҳам оз эмас. Шифокорлик фаолиятим ниҳоясига етгач, мени ва яна бир неча тенгдошларимни шаҳар советига сайлашди. Бизнинг гуруҳимиз муниципал советга киришига қадар шаҳарнинг социал муаммоларини ҳеч ким ўрганмаган, ҳеч ким ана шу муаммоларни ҳал этишнинг аниқ йўлларини топишга ҳаракат ҳам қилмаганди. Биз биринчи бўлиб ана шу муаммоларга эътиборни қаратдик. Бизнинг активлигимизни муниципал советда ҳам, ҳукуматдагилар ҳам сезиб қолишди. Шундай қилиб, бир ярим йил муқаддам мен Карочининг ҳокими бўлдим.

— Бугунги кунда Карочида қандай ижтимоий ва экологик муаммолар бор, улар қандай ҳал этиляпти?

— Шаҳарнинг ижтимоий муаммолари аҳоли сонининг жадал ўсиши билан боғлиқ. Бугунги кунда Карочида қарийб ўн миллион киши истиқомат қилади, ҳар йили аҳоли сони олти фоизга кўпайиб бораяпти. Агар муниципал хизмат ташкилоти, унинг тузилиши маромига етказилмаганлигини инобатга оладиган бўлсак, ўйлайманки, муниципалитетга аҳолининг жадал кўпайиши шароитида ишлаш нақадар оғир бўлаётганлигини тасаввур этиш қийин эмас. Мисол учун кулбалар муаммоси ниҳоятда кескин бўлиб турибди. Аҳоли кулбаларда антисанитария шароитида яшайди: сув билан таъминлаш яхши эмас, коммунал хизмати йўқ. Менинг назаримда, иккинчи ўринда бугунги кунда тарқоқ бўлган, ижтимоий муаммоларни ҳал этишга даъват этилган давлат агентликларини бирлаштириш ёки марказлаштириш муаммоси турибди. Биз Покистоннинг янги ҳукумати билан яқиндан ҳамкорлик қилаяпмиз. Биз биргаликда ҳал этаётган бош масала жойларда, яъни йирик шаҳарларда, жумладан Карочида маҳаллий ҳокимиятни ташкил этишдир.

Карочининг экологик муаммолари атмосферанинг, сув ҳавзаларининг булғаниши билан боғлиқ. Ҳавони электр транспорти — троллейбус, метро маълум даражада тозалаши мумкин. Бугунги кунда муниципалитет транспортнинг ана шу турларини ишга тушириш устида ишлаяпти. Мазкур муаммо бир неча босқичда ҳал этилади. Биринчиси, шаҳар магистралларини планлаштиришдан, чорраҳалар сонини камайтиришдан иборат. Афсуски, бизнинг муниципалитетимиз саноат корхоналарининг ишини чеклашга доир чоралар кўролмайди. Бу штат маъмурларининг ҳуқуқи холос. Шунга қарамай, бизнинг Миллий ҳаракат партиямиз экологик нуқтаи назардан саноат корхоналарининг ишини назорат остига олиш имконини берувчи қонун лойиҳасини тайёрламоқда.

— Совет Иттифоқи Афғонистондан чекланган қўшинларини олиб чиқиб кетди, аммо мазкур регионидаги кескинлик ҳамон юмшаётгани йўқ. Базалари Покистон территориясида жойлашган оппозициядаги кучлар афғонларга қарши урушни давом эттираяпти. Бу оппозициядаги кучлар покистонликлар ўртасида шуҳрат қозонган, деган маънони англатадими?

— «Афғонистон масаласи»га келганда шуни айтиш керакки, сўнгги вақтларда Совет Иттифоқи ва Покистон ҳукуматлари ушбу муаммони ҳал этишда ҳамжиҳатлик сари боришаяпти. Шу билан бирга, менинг назаримда, бу муаммони ҳал этиш учун энг юқори даражада яна кўпгина учрашувлар ўтказишга тўғри келади. Мен эса келажакка ишонч билан қарайман. Қўшимча қилишим мумкин, бизнинг матбуотимизда «Эълон қилинмаган уруш» ҳақидаги материаллар нисбатан камдан-кам пайдо бўлади. Ана шундан ҳам оппозициядаги кучларга Покистон халқи, ҳукумати ўртасида қизиқиш катта эмас, деб хулоса чиқариш мумкин.

— Сўнгги вақтларда мамлакатимиз асирликдаги совет жангчиларини озод қилиш ва Ватанига қайтариш йўлида кўп куч-ғайратлар қилаяпти. Шу муносабат билан Сиз нима дея оласиз?

— Ҳақиқатан ҳам сўнгги вақтларда мамлакатларимиз ҳукумати ушбу масалада маълум даражадаги ҳамжиҳатликка эришишди. Ўйлайманки, ҳамжиҳатлик кенгайиб боради. Аммо ушбу муаммо Карочи муниципалитети ваколатига кирмайди.

Суҳбатни А. УЧАЕВ ёзиб олди.
Р. Шарипов сурати.

Муштарийлар билан мулоқот

Матбуот нашрларининг ўз муштарийлари билан мулоқотлари анъана тусини олмоқда. Республикамиз ёшларининг севимли газетасига айланган «Ёш ленинчи» ҳам мунтазам равишда ўз ихлосмандлари билан учрашиб турибди.

ЎТГАН ҳафта охирида республикамизнинг энг жанубий нуқталаридан бири ҳисобланган субтропик иқлимли Денов шаҳрида ўтказилган «Ёш ленинчи» байрамига бу гал бошқа нашрлар, шу жумладан «Тошкент оқшоми» ижодий ходимлари ҳам таклиф қилиндилар.

Байрамда қардош Тожикистон республикасининг «Совет Тожикистони» ва «Жавонони Тожикистон» газеталари вакиллари ҳам иштирок этдилар.

Журналистлар уч кун мобайнида райондаги «Ғалаба», «8 Март» колхозлари, 7- ва 9-ҳунар-техника билим-юртларида муштарийлар билан учрашиб, ошкора руҳда суҳбат қурдилар, ўзларининг келгуси режалари ҳақида батафсил сўзлаб бердилар.

Республикамиз журналистлари, ношир ва шоирларидан иборат «Ижодкор» ҳамда маҳаллий «Спартак» командалари ўртасида футбол бўйича ўртоқлик учрашуви бўлиб ўтди. Истеъдодли ёш шоирлар Аъзам Ўктам, тожикистонлик Шодмон Жўраев, Ҳайдар Акбаров, Амирқул Каримовлар иштирокида мушоиралар уюштирилди. Хушовоз санъаткорлардан Маҳмуджон Азимов, Ўзбекистон радиоси солисти Ғофиржон Мирзабоев, тақлидчи хонанда Эгамберди Тўраевлар ижросидаги қўшиқлар шеърларга уланди.

С. РУСТАМОВ.

⊙ **СУРАТЛАРДА: Сурхон диёридаги газеталар байрамида.**

А. Мамадаминов суратлари.

1989 йил 9 сентябрь соат 17 да

«Оқшом» учрашувига марҳамат!

● Қадрли тошкентликлар ва Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари! Мана шу шанба куни «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газета редакцияларининг коллективлари сизларни яна байрам оқшомига таклиф этадилар. Бу галги байрам Киров номидаги маданият ва истироҳат боғида юқорида эслатиб ўтганимиздек соат 17 да бошланади.

Карнай ва сурнай садолари боққа ташриф буюрганларни байрам бошланганлигидан хабардор қилади. Замонавий эстрада мусиқаси ихлосмандларини эса вокал чолғу ансамбллари билан мароқли учрашувлар кутади.

Кеча программаси жуда ҳам ранг-баранг қилиб тузилган. Ярмаркалар, кўргазмалар, мавсумий кийим-кечаклар энг яхши хилларининг намойиши, цирк артистлари билан учрашувлар, спортчиларнинг кўргазмали чиқишлари шулар жумласидандир.

Ошпазлар ҳам шу куни енг шимариб бу ерга ташриф буюрганлар хизматида бўлишади. Қаҳвахона ва ошхоналарга кириб мазали таомлар тановул қиласиз, музқаймоқлар еб маза қиласиз, чанқовбосди ичимликлар ҳам сероб бўлади.

Ёзги эстрадада эса байрамнинг энг зўр томошалари бўлиб ўтади. Сиз бу ерда шоир ва ёзувчилар билан, адабиёт ва санъат намоёндалари билан учрашасиз. Тошкент «Оқшом» газеталари журналистлари ўз ишлари тўғрисида сизларга сўзлаб беришади, баҳс ва мунозараларда иштирок этишади. Худди шу ернинг ўзида сиз барча газета ва журналлар қатори «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига ҳам 1990 йил учун обунани расмийлаштиришингиз мумкин.

Хуллас, шу шанба куни Киров номидаги маданият ва истироҳат боғига ташриф буюрсангиз мириқиб ҳордиқ чиқарасиз. «Оқшом» журналистлари билан бўладиган учрашув ўйлаймизки, сизларнинг қалбингизга бир олам қувонч бағишлайди.

Ҳурматли оқшомхонлар!

«ТОШКЕНТ» студияси ижодий ходимлари ҳамшаҳарларнинг истак ва таклифларини ҳисобга олиб, телетомошабинлар билан бевосита мулоқот ташкил этяптилар.

8 сентябрь куни соат 19.дан 35 минут ўтганда Ўзбекистон телевидениесининг Тошкент шаҳри ва области учун программаси орқали пойтахт шаҳар ва область маиший хизмат кўрсатиш хўжалиги раҳбарлари телефон орқали олинган саволларга жавоб берадилар. Кўрсатувда Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, шаҳар ва область маиший хизмат кўрсатиш бошқармалари «Рембиттехника», «Автотехобслуживание» корхоналарининг раҳбарлари иштирок этишади.

Саволларингизни қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилиб айтишингиз мумкин: **41-01-62, 41-92-76, 41-92-86.**

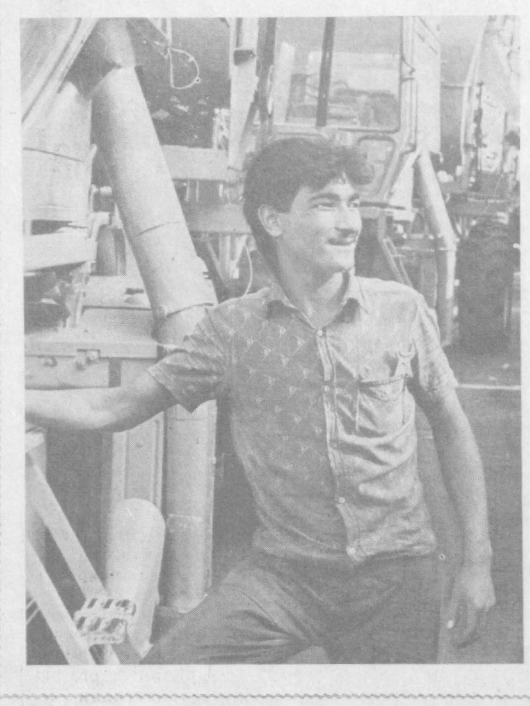

Меҳнатдан обрў топганлар

Касб маҳорати сирларини мукаммал ўзлаштириш, илғор тажриба усулларидан унумли фойдаланиш, ишлаб чиқариш топшириқларини ортиғи билан адо этиш бугун ҳар бир корхона ишчиларининг муҳим вазифаси.

«Ташсельмаш» заводининг 32-цехи коллективи учун ҳам бу хислатлар бегона эмас. III даражали «Меҳнат шуҳрати» орденли ва «Шавкатли меҳнати учун» медали нишондори Валерий Назадзе цехнинг ветеранларидан. У мураббийчилик ҳаракатига бош қўшиб, ёшларга ўз касбини ўргатмоқда.

Илғорлардан ўрнак олиб, план топшириқларини 120—130 фоизга адо этаётган ёшлардан бири (чапда) Мақсуд Норматовдир. Тайёр маҳсулот топшириш участкасининг ёш пешқадам слесари ишлаб чиқариш ютуқлари билан чекланмай, жамоат ишларида ҳам фаол қатнашиб келмоқда.

СУРАТЛАРДА: М. Норматов ва В. Назадзе.

М. Нуриддинов суратлари.

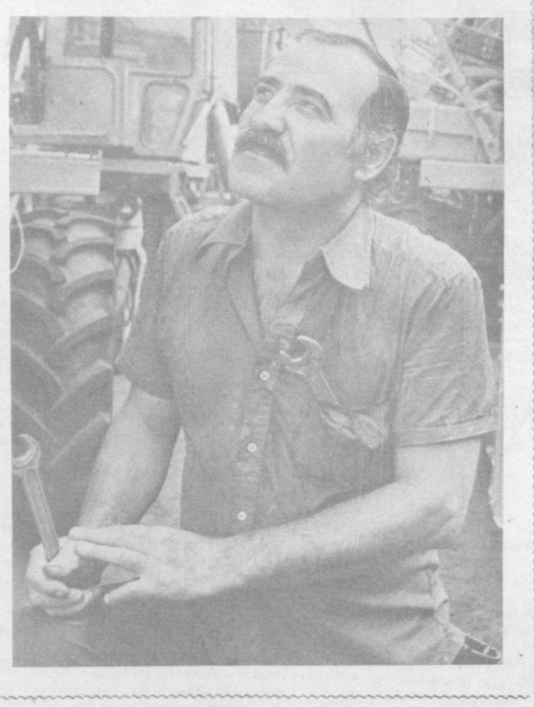

Партия сафлари жанговарлиги учун

Қайта қуриш фидойилари

Партия аъзолигига бугун кимлар қабул қилиняпти? Қайта қуриш ишининг етук кадрлари деб бугун кимларни англаш мумкин? Умуман, партия сафларининг ўсишида қандай сифат ўзгаришлари юз беряпти?! Кўпчиликни ўйлашга мажбур қилаётган бу саволга жавобни «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетидан изладик.

Партия комитетининг котиби Шавкат Олимов коммунистликка қабул ишлари хусусида тўхталиб, шундай дейди:

— Бошланғич партия ташкилотларида КПСС аъзолигига қабул қилиш 3-4 йил илгаригига нисбатан бироз камайган. Бу биринчидан коммунистларга нисбатан давр талаби кучаяётганидан бўлса, яна тавсия берувчи коммунистларнинг ўша одамга нисбатан талабчан тарзда бўлаётганидандир. Шунингдек, резерв рўйхатида турган ишчиларга нисбатан ҳам талаб анча ўзгарган. Ўз ишида чинакам фаоллик кўрсатган фидойигина бугунги кунда коммунист номини олиши керак. Мана бугун ана шундай ёшлардан бир гуруҳини синаб кўришимиз лозим бўлади.

Завод партия комитетининг бюро йиғилишида қатор масалалардан бири резерв рўйхатида турувчилардан бир нечтасини КПСС аъзолигига қабул қилиш эди. Даставвал 5-цех ишчиси Ҳайитбой Жумабоевнинг номи айтилди. Ҳайитбой 28 ёшда, жамоат ишининг жонкуяри, ўз касбининг билимдони. Афғонистон Республикасида байналмилал бурчини адо этган. Оилали, тўрт боланинг отаси. Бюро йиғилишининг КПСС Устави ва Программаси бўйича берган барча саволлари Ҳ. Жумабоевнинг жавобида ўз аксини топди. Шундай қилиб, бир овоздан КПСС аъзолигига номзодликка қабул қилинсин деган қарорга келинди.

— Халқ депутатларининг Москвада бўлиб ўтган дастлабки съездини сиз ҳам кузатган бўлсангиз керак. Хўш, бу ҳақда сизнинг фикрингиз қандай?

— Унда гап кўп бўлди, лекин унинг самарали бўлишига умид қиляпмиз, — дейди биринчи берилган саволга КПСС аъзоси номзодлигига даъвогар Нурали Раимов.

— Тиллар ҳақида эълон қилинган Қонун лойиҳасига қандай қарайсиз?

— Лойиҳа кенг жамоатчиликнинг фикрига асосланган ҳолда қабул қилинса, нур устига аъло нур бўларди. Менимча, республикамизда давлат тили ўзбек тили бўлиб қолиши шарт.

Маълум бўлишича, Нурали солдатлик бурчини Афғонистон чегараларида ўтаган, завод қошидаги политехникумда назарий билимини ошириб бораркан. Бюро аъзолари ундан яна цехдаги иш шароити хусусида сўрашди.

— Жуда ёмон. Ҳаво намлиги нормадагидек бўлмайди. Гоҳ пастга тушса, гоҳ кўтарилиб кетади. Натижада дастгоҳлар кунига 2-3 марталаб синиб кетиш ҳоллари рўй беряпти. Бу яна иш сифатига ҳам таъсирини ўтказяпти.

Ҳа, биргина у меҳнат қилаётган цехда эмас, балки бошқаларида ҳам кўпдан бери тўпланиб қолган ижтимоий масалалар Нуралини ташвишга соларди. Уларни бартараф этиш, лозим бўлганда раҳбарлардан талаб қила билиш Н. Раимов учун одатга айланди. Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, жойларда ана шундай ҳар томонлама баркамол ёшларнигина партияга қабул қилиш келгусида жамият равнақининг ривожланишига замин ҳозирлаган бўларди. 5-цехдан яна бир ишчи йигит — Каримжон Ваҳобов КПСС аъзоси номзодлигига қабул қилинди.

Бюро йиғилишига тўртинчи бўлиб кирган Шокиров 24-цехнинг 1-участка ишчиси экан.

— Тавсия нима учун берилади? — дея сўрашади ундан.

— Одамнинг характеридаги ишбилармон томонларни тўлароқ англаб етиш учун.

Сўнгра у КПСС Устави бўйича берилган саволларга батафсил жавоб бера бошлайди.

— Сиз яшаб турган ётоқхонадаги аҳвол қандай?

— Ёмонлашса ёмонлашяптики, яхши бўлмаяпти. Мен бу ерда ошхонанинг аҳволини назарда тутяпман. Ахир қорни тўйиб сифатли таом истеъмол қилмаган ишчидан ишда қандай қилиб унумдорлик кутиш мумкин?!

— Ётоқхонадаги кооператив ошхоналарнинг иши қониқтирмас экан, уни бартараф этиш юзасидан сиз ўзингиз шахсан нима қилдингиз?

— ...

— Ҳамон шундай экан, сизга бериладиган биринчи партия топшириғи ҳам шу. Маъмурият томонидан ёрдам керак бўлса олиб, бу ишга ўзингиз бош-қош бўласиз.

Заводнинг 17-цехида асосан сувоқчи-бўёқчилар меҳнат қилишади. Коллективда коммунистлар сони айтарли даражада кўп эмас. Цех бошланғич партия ташкилоти резерв рўйхатида анчадан бери Шавқиддин Бўриевни тайёрлаб келарди.

Йиғилиш қатнашчилари унинг ҳужжатларини яна бир бор кўздан кечирар экан, Молдаванов сингари заводнинг кекса ишчиси бу йигитга тавсия берар экан, ана шунинг ўзи катта синовлардан ўтганлигини англатиб турибди.

Ўша куни 7-цех ишчиларидан бири Ғафур Отабоевни ҳам КПСС аъзоси номзодлигига муносиб деб топишди.

Сон жиҳатидан эмас, балки сифат томонидан танлаб олинган бундай ташаббускор ва билимдон ёшларни том маънода қайта қуришнинг фидойиларидан деб ҳисоблаш мумкин. Уларнинг ўзига ва ўзгаларга нисбатан талабчанлик позициясида турганлигини бюро йиғилишидаги гап-сўзлардан яққол билса бўлади.

Ф. ҲУСАНОВА.

Қаллоблик

Авиабилетлар сотишда суиистеъмоллар давом этмоқда

«Воздушний транспорт» газетасининг махсус мухбири В. Тамарин Тошкентдан Москвага учиб кетаётганида, қай кўз билан кўрсинки, унинг самолётдаги ўрнига... яна 9 та билет сотилган экан.

Бу шунчаки, журналистнинг қўлига тушиб қолган ажойиб-ғаройиб факт эмас. Қўлимизда ҳужжат бор, ундан шу нарса аён бўлиб турибдики, юмшоқроқ қилиб айтганимизда «камчиликлар», қонун-қоидани қўпол тарзда бузишлар ва ҳатто тўғридан-тўғри суиистеъмоллар самолётларга билет сотадиган маҳкаманинг вужуд-вужудига, қон-қонига сингиб кетган.

Республика халқ контроли комитети яқинда қабул қилган қарор: «Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг пассажирларга хизмат кўрсатишдаги жиддий нуқсонлар тўғрисида» деб номланади. Халқ назоратчилари билан биргаликда вазиятни Ўрта Осиё транспорт прокуратураси ва Ўрта Осиё транспортдаги ички ишлар бошқармаси ходимлари ўрганишди. Далил-исботлар яна бир карра шундан далолат бериб турибдики, А. Иноғомов ва С. Обухов раҳбарлик қилаётган ҳаво йўллари марказий агентлигида аҳвол чатоқ.

Уддабуронлар ва қаллоблар ана шу ташкилот атрофида ўралашиб юришибди. Агентлик ёнидаги «Пойабзал» салонида ишловчи шундай кишилардан бири «Средазкабель» бирлашмаси меҳнаткашларига хизмат қилиши лозим бўлган кассирдан олинган 250 та билетни сотибди. У қанча пулни ўмарганини тергованиқлаб беради, лекин ҳозирча шуниси равшанки, у тўртта билет учун отпускага жўнаб кетаётган аскарлардан 250 сўм ўмарди... Рейсларга йўловчи йиғиш билан шуғулланадиган диспетчерлар эса ана шу ғайриқонуний билетларга жой топиб беришди. Хўш, уларнинг ўзи ким ва қандай жазо олишди? Буни халқ назоратидагилар ҳам билишмайди. Транспортдаги ички ишлар бошқармасининг маълумотларига кўра, сўнгги икки йил ичида авиация шу маҳкамасининг бирорта ходими ҳам суд олдида жавоб бергани йўқ, ҳолбуки, қонун-қоидани қўпол бузиш ҳоллари тез-тез бўлиб турибди...

Халқ контроли комитети А. Иноғомовга қаттиқ ҳайфсан эълон қилди ва у чора-тадбир кўрмайдиган бўлса, лавозимдан олиб ташланиши ҳақида огоҳлантирилди. Бор гап шу. Текширув натижалари эса кишини танг қолдиради. Тошкентдан 33 кун мобайнида учиб кетган самолётларда 35 мингдан кўпроқ бўш ўрин бўлган. Бу ИЛ—86 самолётининг 100 та рейсига баробардир. Одамлар билет оламан, деб навбат кутишиб ҳолдан тойишмоқда, машиналар ва ёнилғи етишмайди, деб оҳимиз фалакка етади. Самолётларда эса минг-минглаб ўринлар бўм-бўш.

Автоматлашган «Сирена» системаси мушкулни осон қилади, деб кутилган эди, лекин нопок одамлар бунинг ҳам йўлини топишди. Билет сотишга қаллоблар бош қўшгани учун Тошкент авиаотрядининг пассажирлар ташишни уюштириш маҳкамаси бир маромда ишлаётгани йўқ. Йўловчиларга хизмат эмас, балки миннат дейиш керак. Пассажирларни рўйхатга олишда кўплаб камчиликлар аниқланди. Баъзи кишилар самолётдан тушириб юборилмоқда. Бошқаларини, яъни зарур одамларни ҳурмат-эҳтиром билан самолётнинг юмшоқ ўриндиғигача кузатиб қўйишмоқда. Андижонда «Сирена» системаси хотирасидан 572 ўринни олиб, 2 кундан то 27 кунгача бўлган муҳлатга яширишди. Урганчда эса, 332 сотилмаган билет ва 207 та брон қилиб қўйилган ўрин бўлишига қарамай, йўловчиларга Тошкент, Москва ва Минеральние води шаҳарларига билет сотишмади. Ҳойнаҳой, бу одамлар пора беришмаган бўлишса керак.

Арзу дод айтиш бефойда ва ҳеч ким бунга қулоқ солмайди. А. Иноғомовнинг ўзи кўчадан келган одам билан сўзлашишни эп кўрмайди. «Кўрсатиб ўтилсин», «огоҳлантирилсин», «ҳайфсан эълон қилинсин» деган сўзларни у бир пулга ҳам олмайди. Айни вақтда сон-саноқсиз одамлар билетга маҳтал, билет эса анқонинг уруғи.

Ўтган йили ана шу тартиб бузишлар партия Марказий Комитетида муҳокама қилинганида билет олиб сотадиганларга ҳар бир билет учун 15 сўмдан 150 сўмгача ортиқча пул берилаётгани айтилган эди. Ўшанда граждан авиацияси бошқармасининг бошлиғи Г. Рафиқов аҳволни ўнглаб оламиз деб, мажлис аҳлини ишонтирган эди. Аммо ўзгариш бўлгани йўқ.

Халқ контроли бундан икки йил муқаддам ҳам билет сотишдаги аҳволни текширган эди. Ана ўшанда ҳам самолётларда неча юзлаб ўринлар бўш қолиб кетаётганлиги, бир ўринга 30 тагача билет сотилаётганлиги аниқланган эди. Ўша ҳужжат ҳам «Жиддий камчиликлар ҳақида...» деб номланган эди. Мазкур ҳужжатда юлғич кассирлар тилга олинган эди. Ўшанда ҳам бошқарма бошлиғининг биринчи ўринбосари А. Тарсуков ва билет сотиш маҳкамаси бошлиғининг ўринбосари С. Обухов... қаттиқ ҳайфсан олишган эди. Ўша гал ҳам транспортдаги ички ишлар бошқармасига айбдорларни жавобгарликка тортиш топширилган эди.

Лекин ҳеч ким ҳеч кимни жавобгарликка тортишни ўйлаб ҳам кўрмади. Обухов «ўз ихтиёри билан» ишдан бўшаб кетмоқчи бўлди, лекин кўп ўтмай яна ўз амал курсисига қайтиб келди. Бундай қалбакилик қачонгача давом этади?

Калаванинг учи ҳаги-вери топилмаса керак. Ҳаво йўллари марказий агентлиги билет сотаётган, Тошкент авиаотряди эса ўша маҳкама йўл қўяётган қўпол хатолар учун жавоб бераётгани кўпчиликка маъқул бўлиб қолганга ўхшайди. Одамларнику учувчилар ташийди, аммо, мўмай пулни бошқалар топади, уларни воситачилар, деб қўяқолайлик. Булар йўловчи билан учувчи ўртасида туришади. Граждан авиацияси бошқармасига боғланган агентлик «зарур маҳкамалар»ни қанча лозим бўлса, шунча билет билан таъминлаб турибди. Эскириб қолган ана шу идора усули «ўтда ёнмайди, сувда чўкмайди», худди ана шу усул порахўрлик, юлғичликнинг авж олишига йўл очади, ҳамма гап ана шунда.

Қаллобликнинг йўлини тўсадиган мақбул восита бор, у ҳам бўлса, ижарадир. Тошкент бирлашган авиаотряди коллективи анчадан бери ижарага ўтишни талаб қилмоқда: «ўзимиз ишлаб топган пулни ўзимиз тасарруф этишга имкон беринг» дейишмоқда.

Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси етти қаватли бинога жойлашган, шу ердаги ўнлаб кабинетларнинг хўжайинлари бунга жон-жаҳдлари билан қарши чиқмоқдалар. Ҳамма жойларда экономика қайта қурилмоқда, ўз-ўзини пул билан таъминлаш ва хўжалик ҳисоби жорий этилмоқда. Бу ерда эса ҳечам бунинг эпини қилишолмаяпти. Текширувлар ҳам уларнинг пинагини бузмайди, чунки текширувчиларнинг ўзига ҳам вақти-вақти билан билет зарур бўлиб қолади-да.

Бу қаллоблик зирҳини ёриб ўтишнинг имкони борми?

Ю. КОГТЕВ,

«Воздушний транспорт» газетасининг мухбири —ЎзТАГ учун ёзилган.

Илгариги мавзуга қайтамиз

«ИШБИЛАРМОН КИШИЛАР»

ёки камёб моллар билан бозорларни гуллатаётганлар

Яқинда танишим Олой бозоридаги кооператорлардан бир дона лаб бўёғини 8 сўмга сотиб олган эдим, деб шикоят қилиб қолди. Уйига келиб, уни диққат билан кўздан кечирса, тагида тирнаб ўчирилган «Баҳоси 2 сўм» деган ёзувни кўриб қолибди. Орадан бир неча кун ўтгач рейд ўтказаётган бизнинг группамиз Олой бозоридаги кооперативлар растасида ҳам бўлди. Дўконлардан бирида давлат нархи ҳафсала билан тирнаб ўчирилган худди ўшандай лаб бўёғи ҳам турар эди. Кейинчалик милиция оператив пунктида «Дружба» савдо-харид кооперативининг аъзоси Л. Р. Южнова ҳикоя қилишига қараганда, накладнойда қайд этилмаган йигирматача лаб бўёғи ва кўз чеккаларига суртиладиган қаламларни сотиб беришни ундан бир таниши илтимос қилган экан. «Нима учун рози бўлдингиз?» деган саволга қиз бир хил: «Бунинг ҳеч ёмон томони йўқ деб ўйлагандим, шошилинч пул зарур бўлиб қолган танишимга ёрдам бермоқчи эдим» деб жавоб берарди. Аммо унинг баҳоналари анойи бўлиб, бу ишни у фойда олишни кўзлаб қилмағанига ишониш қийин эди. Ахир ҳозир упа-эликларнинг нархи осмонга чиқиб кетган. Нима учун расмий вивеска остида чайқовчиликка йўл очиб бераётган шу хилдаги кооперативларнинг болалаб кетаётганлиги ҳам ўйлантирарди. Улар хориждан келтирилган упа-эликларни, тақинчоқларни, атторлик молларини қаердан олишади? Нима учун уларнинг нархи комиссион магазинлардагидан ҳам қиммат? Ахир бундай ҳоллар такрорланмаслигига ким кафолат бера олади? Чунки харидорлар уларнинг накладнойларига, рухсат гувоҳномаларига кўз ташлаш имконига эга эмаску!

Бугунги кунда чайқовчилик манбаига айланаётган хизматлар ва молларнинг рўйхати тобора кенгайиб бораяпти. Ушбу жараён ниҳоятда чуқур илдиз отган. Унинг пайини ҳаммамиз ва ҳар биримиз ҳалол, юксак унумдорлик билан меҳнат қилишга ўрганганимиздагина, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий омилларини виждонан йўлга қўйганимиздагина қирқиш мумкин бўлади. Унгача...

«Мен яқинда Фарҳод бозорида бўлган эдим, — деб ёзади редакцияга газетхон В. Дьяков. — У ерда бир пачка «Родопи» сигаретини бир ярим сўмдан, чет эл сигаретларини беш сўмдан сотишяпти. Наҳотки, тамаки ҳам чайқовчилик манбаига айланган бўлса?»

Ҳа, чайқовчилар таъминотдаги узилишларни жуда тез ҳис этадилар. Бир эсланг-а, магазин пештахталаридан спиртли ичимликлар ёки шакар ғойиб бўлиши биланоқ, уларни бир неча баравар қимматига таклиф эта бошлашди. «Ишбилармон кишилар» бугун сигаретлардан ҳам даромад олишга интилишяпти. Ереванлик «Мираж» кооперативининг сотувчиси В. Бадальян осонгина 150 сўм пул ишлаб олмоқчи бўлган экан. У Фарҳод бозорида 50 блок «Родопи» сигаретини 400 сўмга сотмоқчи бўлганида милиция томонидан ушланди. Худди шундай икки қути сигаретларни 27-ўрта мактабнинг илмий мудири Х. Мирзаев Октябрь бозорида чайқов нархида сотиш билан шуғулланган. Унинг фойдаси оз эмас, кўп эмас — 500 сўмни ташкил этибди. Аммо энди у ана шу нопок пуллардан фойдалана олмаса керак. Сабаби, мазкур иш юзасидан материаллар қонунга мувофиқ чора кўриш учун Октябрь район ички ишлар бўлимига топширилди. Сигаретларни олиб сотганлиги учун Сағбон кўчасида Л. Сатторова ушланди. «Ташвторсирье» тайёрлов идорасининг 25 ёшли ишчиси Х. Жўрабеков ҳаром бўлса ҳам пул ишлаш мақсадида 46 шиша Чимкент пивосини, 126 шиша «Жигулевское» пивосини ғамлаб қўйган экан. Чимкент пивосини у 2 сўмдан, «Жигулевское» пивосини 1 сўмдан сотаётган эди. Мўлжали бўйича 147 сўм даромад олмоқчи эди. Ушбу факт юзасидан жиноий иш қўзғаш масаласи кўриб чиқилмоқда.

Ички ишлар бошқармасининг БХСС бошқармаси ва Собир Раҳимов район ички ишлар бўлимининг ходимларидан иборат оператив группа йил бошидан бери Сағбон кўчасида ва унга туташ кўчаларда чайқовчилик қилган 21 кишини ушлашди, шулардан 9 нафари жиноий жавобгарликка тортилди. БХСС бўлими ходимлари олиб борган ишлар вақтида 1075 шиша пиво, 30 шиша арақ, 109 пачка сигарет мусодара қилинди. Наҳотки ана шу кўчадаги нохуш аҳволдан маҳалла комитети бехабар бўлса? Маҳалланинг ҳаёти билан Собир Раҳимов районн ижроия комитетидагилар ҳам қизиқишмаган кўринади.

— Чайқовчиликка қарши кураш бутун бир ташкилий ва амалий тадбирлар комплексини амалга оширишни талаб қилди, — дейди Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси БХСС бошқармасининг бошлиғи милиция подполковниги Ш. К. Каримов. — Бу ишга ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларигина эмас, меҳнат коллективлари, жамоат ташкилотлари ҳам жалб этилди. Органларимизнинг чайқовчиликка қарши кураш борасидаги фаолиятини активлаштиришнинг кўп тармоқли программаси ишлаб чиқилган ва улар барча район ички ишлар бўлимларига, Ички ишлар бошқармасининг тармоқ хизматларига юборилган. Бу ишга Тошкент области Ички ишлар бошқармасининг БХСС бўлинмалари, транспорт милицияси бўлинмалари ҳам қўшилди. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида шу йилнинг етти ойи мобайнида 1288 чайқовчилик ҳоллари аниқланди, шулардан 579 таси жиноий жазога, 709 таси майда чайқовчилик учун жазога тортилди. 162 минг 540 сўмлик моллар мусодара қилиниб, киримга ўтказилди, шу жумладан майда чайқовчилардан 46540 сўмлик моллар мусодара қилинди. Аниқланган малакали чайқовчилик фактларининг сони 65,2 фоизга кўпайди. Қўзғатилган жиноий ишлар сони 5 фоизга ўсди. Чайқовчиларнинг 31 группаси фош этилиб жиноий жавобгарликка тортилди, регионал характерга эга 83 та чайқовчилик ҳоллари очиб ташланди. Тошкент аэропортининг хизматчилари Г. Козлова ва Л. Матицина камёб газламаларга эҳтиёж каттalигини яхши билишар экан. Шунинг учун бўлса керак борт проводниги Галина Евдокимовна Львовга учиб бориб, у ердаги магазинлардан 1520 сўмлик 40 метр газламани кўтарасига харид қилибди. Аэропорт комплектловчиси Любовь Николаевна эса Тошкентга келтирилган ана шу газламаларни чайқов нархида пуллай бошлабди. Ушбу «операция» уларга 638 сўм даромад келтириши мумкин эди.

Август ойининг дам олиш кунларигина шаҳар бозорларида 78 та чайқовчилик фактлари аниқланди. 30 ёшли ҳеч қаерда ишламайдиган Я. Юсупов бутун бир кутубхонани тўплабди. Тўғри, негадир бу тўпламда номи бир хил китоблар кўп экан. Масалан, «Калькутталик ворис» китобидан 40 нусха, «Владимир ёки поёнига етмаган парвоз» китобидан 29 нусха, «Йигирма йилдан сўнг» китобидан 10 та бор экан. Унинг ушбу китобларга муҳаббатининг ажабланарли томони бор эканлигини тушунса бўлади. У «Калькутталик ворис» китобининг ҳар бирини 15 сўмдан сотаётган эди. Бу унинг асл нархидан уч баравар қиммат. Ана шу «китоб мухлиси»га оид материаллар тегишли қарор чиқариш учун Акмал Икромов район ички ишлар бўлимига юборилди.

«Новинка» кооперативида ишловчи 24 ёшли Б. Жумаевнинг қинғир ишларни амалга ошириш учун ажойиб имкониятлари бор экан. Акс ҳолда унда 131 шиша тирноқ бўёғи қаердан пайдо бўларди. У ана шу бўёқларни Олой бозорида чайқов нархида сотиб 142 сўм даромад олмоқчи экан. Вақтинча ишламаётган йигирма тўрт ёшли А. Самойлова билан Ўрта Осиё темир йўли юк ташиш бўлимининг инженери йигирма саккиз яшар О. Мигачеванинг беш комплект спорт костюми ва олтита чет эл упаэликлар термасини пуллаб даромад олишларига милиция ходимлари тўсқинлик қилиб қолишди. Улар Отчопардаги бозорда қўлга олиндилар.

— Текшириш чоғида бизнинг ходимларимиз шаҳар бозорларидаги кўпгина нохуш ҳолларни, айниқса қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиш билан боғлиқ ҳолларни очиб ташлашди, — деб давом этади Шавкат Каримович Каримов.— Шаҳар партия комитетига, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига бозорлардаги кўчма савдоларни, кооперативлар, якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи шахсларнинг ишини тартибга солиш, савдо хизмати бюролари, жамоатчи кенгашлар фаолиятини жонлантириш ҳақидаги таклифлар киритилди. Чайқовчилик мақсадида қонунга хилоф равишда мева-сабзавот маҳсулотларининг Тошкентдан ташқарига олиб чиқилишига йўл қўймаслик чора-тадбирлари кўрилди. Шу мақсадда Ҳалқа йўлида ва автомобиль магистралларида 1402,7 тонна қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини олиб кетаётган 690 автомашина текширилди. 408 машинада 630,5 тонна сабзавотни қонунга хилоф равишда республикадан ташқарига олиб чиқиб кетмоқчи бўлишган экан. Ушбу сабзавотлар кейинчалик шаҳар савдо тармоқларига топширилди.

«Агропромстрой» автобазасининг ҳайдовчиси Х. Турсуновни ва электротехника заводининг ҳайдовчиси В. Денисовни текин даромад илинжи бирлаштирган кўринади. Улар Целиноград областининг Есиль шаҳридаги қушхона очиқ савдосидан харид қилинган мол оёқларини тошкентликларга сотишаётган экан. Аммо негадир унинг ҳар килограммини 25 тийиндан эмас, 1 сўм 50 тийиндан пуллашаётган экан. Иш хамирдан қил суғургандек ўтганида улар 1250 сўм даромад қилишлари мумкин эди. Бунинг ўрнига улар Ўзбекистон ССР Жиноятлар кодексининг 175-моддаси В банди бўйича жиноий жавобгарликка тортилдилар.

Ҳозир шаҳар бозорларида БХСС ходимларидан ташкил топган махсус группалар ишлаяпти. Улар томонидан 3429 текшириш ўтказилди. Натижада чайқовчилардан 82850 сўм нақд пул, саноат моллари, автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари, спиртли ичимликлар мусодара қилинди. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қонунга хилоф равишда ташиганликлари, йўл қоидаларини бузганликлари учун 1229 ҳайдовчига жарима солинди. Якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланиш қоидаларига риоя қилмаганлиги учун 263 киши ушланди. Уларга доир материаллар район ижроия комитетларининг маъмурий комиссияларига юборилди.

Чайқовчиликка қарши кураш давом этмоқда.

О. ХАРЧЕНКО.

Дўстлар тажрибаси

Менежерлар мактаби

● СОФИЯ. Замонавий менежер нималарни билиши керак? Шу йил бошларида Софияда очилган менежерлар мактаби раҳбарларининг фикрича, у кўп нарсаларни билиши лозим. Компьютерларни беш қўлдай билиши, корхона фаолиятининг иқтисодий ва ҳуқуқий масалаларидан, хўжалик юритишнинг замонавий усулларидан хабардор бўлиши даркор. Қўшма корхоналар барпо этиш ва уларни ишлатиш принципларини, ташқи иқтисодий алоқаларнинг нозик жиҳатларини эгаллаши лозим.

Аммо буларнинг ўзи етарли эмас: бўлажак менежер уддабурон бўлиш билан бирга айни пайтда одамлар билан мулоқот санъатини эгаллаши даркор. Қўл остидагилар билан муносабатларни қандай йўлга қўйишни, у бир кеча-кундузда ўн икки соатни қандай ташкил этишни, қисқа танаффус вақтида қандай ҳордиқ чиқаришни ва ҳатто иш жойида амалий учрашув ёки қабул чоғида қандай кийинишни олдиндан билиши керак.

Пойтахтдаги «Экономика ва ташкилот» ахборот — маслаҳат бериш комплекси ҳузуридаги менежерлар мактабининг ташкилотчилари ана шуларга амал қиладилар. Ўрта бўғин раҳбарларини тайёрлайдиган мактаб программаси бир йилга мўлжалланган. Ўқиш гарчи бир мунча қимматроқ — уч минг левга тушсада, кўпгина корхоналар ана шу харажатларга ва бу ерга ўз тингловчиларини юборишга розидирлар.

Бу—қизиқ

Мана бу ғаройиб чўчқа енгил машинанинг томида бутун Швейцарияни кезиб чиқди. Уни кўрган минглаб ўткинчилар беихтиёр кулишарди. Кулишардию миллий лотерея билетларини сотиб олишга ошиқишарди. Чунки, пластикдан ясалган кулгили чўчқа ана шу лотереяни сотиб олишга даъват этарди. Маҳаллий аҳоли ўртасида чўчқа бахт аломати ҳисобланади.

* * *

Бангкок осмонида эса... фил пайдо бўлибди. Пайдо бўлибдию шаҳар узра сузиб юрган эмиш. Бу фил нимани тарғиб қилаётган экан! Агар ўтмишга, кўп асрлик анъаналарга муҳаббатни айтмаса, ҳеч нарсани. Бу маҳаллий миллионерлардан бирининг ташаббуси экан холос. У Таиланднинг пойтахти ҳам Парижнинг Эйфель минораси, Римнинг Колизейи каби ўз рамзий белгисига эга бўлишини жуда хоҳлар экан. Шунинг учун у фил шаклидаги улкан аэростатни ясаш учун талайгина маблағни аямабди.

...«Паралелли» ҳафтаномасининг суратлари туфайли ана шу ажойиботларни таиландликлар ва швейцарияликларгина эмас, сиз билан биз ҳам ўз кўзимиз билан кўриш имкониятига эга бўлдик.

Суратлар муҳаррири В. ЗАПОРОЖЧЕНКО.

ЙИЛНИНГ энг саховатли фасли куз! Халқимиз бу фаслнинг файзи-фазилатини жуда тўғри таъриф-тавсиф этиб «Олтин куз» degани бежиз эмас. Боғ-роғларда, дала-ҳовлиларда, томорқаларда ажойиб ноз-неъматлар сархил бўлиб етилди, тар мевалар асалу бол йиғиб насибамизга барака беряпти. Дастурхонимиз куз саховати билан эртакдаги «Очил дастурхон»дан ҳам сербарака ва файзли бўляпти.

Турфа ноз-неъматлари кузнинг биргина шарофати бўлса, унинг яна кўпдан-кўп хосият-роҳатлари ҳам бор. Сентябрь кузнинг биринчи ойи бўлса ҳам, шаҳримиз осмонида қуёш ёздагидек порлаб мўл-кўл ҳароратини сочиб турибди. Табиатимиз ўзи шундай. Куз ойларида ҳам кунлар қуёшли, ҳаво тоза, тонг ва оқшом чоғлари шаффоф бир салқинлик бўлади. Шундай оромбахш кунларда кузги ҳосилни йиғиб-териб олиш, қишнинг аёзли кунларига ширин-шакар мева-чевалардан ғамлаб қўйиш юмушлари завқ-шавқ бағишлайди.

Шу куннинг мавзуида

Олтин куз юмушлари

Олтин кузнинг бундай завқлари билан бирга,юмушлари ҳам бор. Боғ-томорқалардаги дов-дарахтларни буталаш, хазон-чиқиндиларни йиғиб олиш, ариқ-зовурларни тозалаш, том-деворларни суваш-пардозлаш, гулзор-хиёбонларни тартибга келтириш ишлари қизғин олиб борилади.

Кузда шаҳримиздаги сон-саноқсиз дов-дарахтлардан жуда кўп хазон тўкилади. Бу хазон-чиқиндиларидан шаҳарни тозалаш ҳар йили қийин муаммо бўлиб туради. Фаррошлар кўча, йўлка ва майдонлардаги хазон, хас-чўпларни тўғридан-тўғри ариққа супуриб ёки дарахтлар тагига тўплаб ёқишади. Ундан чиқаётган заҳарли газ ҳавони булғайди, турар жой, маҳалла ва ишхоналарда одамларнинг саломатлигига зиён келтиради. Хазон ёқилганда ҳавога тарқайдиган аччиқ тутунда заҳарли газлар борлигини кимёгарлару шифокорлар неча қайта ёзсалар ҳам, бундай ҳолни тақиқлаган қарорлар чиққан бўлса ҳам, ҳар йили куз келиши билан хазон ёқиш авжига чиқаверади. Кузги хазонрезгилик кунларида шаҳар ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш мутасаддилари хазон ёқишдек хунук ва қўпол хатога йўл қўймасликлари керак.

Шу ўринда бир таклифни айтмоқчимиз. Шаҳар бўйича йиғиладиган хазонлар турли ахлатларга қўшиб, ташқарига чиқариб ташланади. Баъзи ривожланаётган мамлакатларда хазонлар қайта ишланиб, чорва учун ем-озуқ тайёрланар экан. Бизда ҳам шундай тадбирни қўллашнинг иложи йўқмикан? Иккинчи бир таклиф. Хазонлар экинзор далаларга сочилиб шудгор қилинса, у чириб ерга яхши ўғит бўлади-ку. Юз минг тонналаб хазонларни ахлатга ташлагандан кўра, экинзор-далаларда ўғит сифатида фойдалансак фойдаси катта бўлади-ку!

Шаҳримизда худди баҳор пайтидагидек куз ойларида кўчат ўтказиш, кўкаламзорлаштириш бошланади. Миришкор боғбонларимиз айтишларича, баҳордагига қараганда кузда ўтказилган кўчатлар тез тутиб, яхши кўкариб кетади. Шунинг учун кузда шаҳримизнинг боғ-роғлари, турар жой массивлари ва хиёбон-кўчаларига кўплаб мевали, манзарали нав-ниҳоллар ўтказайлик. Шаҳримиз янада яшил ва чиройли бўлишига ҳар биримиз ҳисса қўшайлик.

Тошкентимиз обод, озода ва кўркам шаҳар бўлиши учун шаҳар табиатини муҳофаза қилиш комитети, шаҳар табиатини муҳофаза қилиш жамияти ва уларнинг кўпсонли аъзолари шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси мутасаддилари куз ойларида бу хайрли иш-юмушларга бош-қош бўлишлари керак.

Олтин кузнинг «олтин дамлари»ни беҳуда ўтказмай, қиш кунларга ҳамма нарсани тахт этиб қўяйлик.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

Билиб қўйган яхши

Нодир тошлар луғати

⊙ **АГАТ** — ақиқ, қимматбаҳо, жилвагар, сурмаранг қора тош. Ақиқ шоирлар наздида муҳаббатга ташна қора кўзлар тимсоли. Бу нодир табиат намунаси кремний (силиций) икки оксиди бўлиб, ниҳоятда майда кристалл шакл ўзгаришини жамлаган маъдан. Ақиқ заминида турли ҳошияли буюмлар, билимхоналарда эса пухта, нураш аломатига эга бўлмаган бежирим ҳовончалар кўринишида фойдаланилади.

⊙ **АЛМАЗ** — олмос, ноёб ва қимматбаҳо маъдан бўлиб, у углеводнинг аллотропик шакл ўзгаришидан ҳосил топади. Олмос табиатан жуда мустаҳкам ва қаттиқ. Олмос сўзи арабчадан унум топган бўлиб, энг қаттиқ демакдир. Бироқ олмос мўрт бўлади, нурларни кучли даражада сингдириш хусусиятига эга, кимёвий жиҳатдан ниҳоятда лоқайд (инерт), электр токини ўтказиш хусусиятига эга эмас, ҳароратни ёмон ўтказади. Одатда рангсиз, шаффоф олмос табиатда кам учрайди, аксарият олмосга алюминий, кальций, кремний, магний аралашганлиги туфайли улар турли рангларни кашф этади. Олмос ўта гўзаллиги ва қаттиқлиги жиҳатдан жавоҳирот оламида мумтоз бўлиб, биринчи ўринни эгаллайди. Махсус ишлов берилиб тарашланган олмос гавҳар ёки бриллиант деб аталади. Гавҳар эса безак тошлар султони сифатида жуда қадрланади.

⊙ **БИРЮЗА** — феруза, бу нодир тош турларидан бўлиб, кўриниши нафис-зангори, зилол янглиғ рангни кашф этади. Мазкур табиат намунаси кимёвий жиҳатдан алюминий гидроксифосфатдан унум топган, унда мис муштарак бўлганлигидан зангори рангда товланади. Феруза Осиё халқларининг зеби-зийнат буюмларига тилсимли жозиба беришда фойдаланилади. Жаҳон бозорида Нишопур, Хуросон, Исфара ферузалари қадимдан машҳурдир.

⊙ **ЛАЗУРИТ** — ложувард, зангор тош, бу ноёб намуналардан бири ҳисобланади. Ложуворд табиий ультрамарин асосдан иборат бўлиб, алюминий билан натрийнинг муштарак силикатидир, у табиий ҳолда рангсиз, кўк, яшил, бинафша тусли кўринишларни олади.

Маннон НАБИЕВ,
кимё фанлари номзоди.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетида

ТАДБИРЛАР БОР, АМАЛДА-ЧИ?

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети ўтган ой ичида 28 саноат корхоналари, турли министрлик ва бошқармаларга қарашли муассасаларни ва 15 автотранспорт корхоналарида табиатни муҳофаза қилиш ишлари қандай олиб борилаётганини текширди. Давлат инспекцияси инспекторлари олиб борган текширишлари бир қатор корхоналарда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ишлари яхши йўлга қўйилмаганини кўрсатди.

Абразив комбинатида «Эффект» станоги чанг тозаловчи мосламалар билан жиҳозланмаган, дарахтни қайта ишлаш дастгоҳида чангларни тортиб олиш системаси қипиқлар билан тўлиб ётибди, атроф эса ифлос. Бу корхонага қарашли автотранспортда чиқарилган газларнинг заҳарлик даражаси аниқланмайди ва бунинг учун махсус асбоблар ҳам йўқ. Йўл қўйилган камчиликлар туфайли комбинатнинг сопол боғланишлар тайёрлаш участкаси маълум муддатга ёпиб қўйилди.

«Узхладоторгмонтаж» трестига қарашли махсус ремонт-монтаж бошқармасида атмосферага чиқарилаётган зарарли моддаларнинг ҳисоботи ўтказилмаган, зарур ҳужжатлар маълум формада олиб борилмайди ва бошқа бир талай камчиликлар мавжуд. Шу туфайли буғ қозонининг 5 та ўчоқлари, электр чўлғамларини қуритиш ўчоқлари, чархлаш дастгоҳлари, 2 та қуйма тахтакачи ва токарь дастгоҳлари ишлашини тўхтатиб қўйиш бўйича фармойиш берилди.

«Полимер» ишлаб чиқариш бирлашмасида. «Узбекистон» ишлаб чиқариш бирлашмасида. 4-темир-бетон буюмлари заводи ёрдамчи хўжалигида «Тошкент трактор заводи» бирлашмасида табиатни муҳофаза қилиш чоралари етарли даражада кўрилмаганлиги туфайли турли маъмурий чоралар кўрилди, жарималар солинди ва айрим участка, цех ишлари вақтинча тўхтатиб қўйилди.

Автотранспорт корхоналарида 407 автомобилнинг зарарли газ чиқариши текширилди. Айбдорларга ўз ишларини тузатишлари тўғрисида кўпгина кўрсатмалар берилди, 2 мансабдор шахс номига ёзилган материаллар эса район ижроия комитетининг маъмурий комиссиясига юборилди.

Табиатни муҳофаза қилиш шаҳар комитетининг коллегияси мажлисида Тошкент ёғ-мой комбинатида табиатни муҳофаза қилиш фаолияти кўриб чиқилиб, бир талай камчиликлар очиб ташланди. Бу масалага яна октябрь ойида қайтиш кераклиги қайд этилди.

Яқинда шаҳар комитети жамоат кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди, унда секциялар ташкил этилди, келажак ишларнинг асосий йўналишлари белгиланди.

Жамоат кенгашининг раиси этиб геология-минералогия фанлари доктори, профессор Сайдираҳмон Мирзаев сайланди. Кенгаш таркибига республика Фанлар академияси илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлаш институтлари, саноат корхоналари, олий ўқув юртлари, матбуот, радио, телевидение, касаба союзлари ва жамоат идоралари, уруш ва меҳнат ветеранлари намояндалари қабул этилди.

Асқар АКБАРОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети бўлими бошлиғи.

Қатра

Ҳар нарсанинг ўрни...

Сой бўйи бўзсув томон тошиб оққани-оққан. Кундузи қуёш, тунлари ой нурини йиллар оша бағрига «сингдириб» ҳаёт мангу, деган каби тинмай мавжланади.

Сой бўйидаги танаси бужур кекса ўрикнинг сувга боқишида ўйчан, вазминлик. Ундан бир маъно, ё бир ҳикмат излаётгандек. Ҳосилга кирибдики, юртга қанча ҳосил берса ҳам ғурурлик ҳиссидан узоқ. Қишнинг изғирин, баҳорнинг далғовли шамоллари танига оғриқ берса ҳам сабрли. Қуйида қамишларнинг ипакдек елга ҳам бекорга шовуллаши эса ўрикка тинчлик бермайди.

— Ишни қойил қиладигандек белингизда қўш-қўш белбоғ. Сал шамол эсса бир-бирингизни суриб шовуллайсиз. Ваҳимангиздан атроф бетинч, — деди ўрик дарахти қамишларга.

— Қуруқликда яш-ша-аб нималар деяпсиз, — қизишади қамишлар пўпанак сочларини тўзитиб.

— Хафа бўлма, эй асл дарахтим. Буларнинг бўлгани шу, — дардини тўкди соҳилзамин ҳам, — шу боисдан феълларига яраша ботқоқликдан жой берганман.

Ғани АБДУЛЛАЕВ,
боғбон

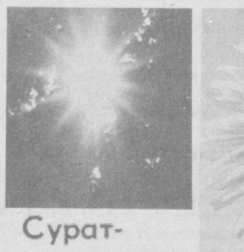

Сурат-лавҳалар

Саховатли кунлар

Тошкент — қуёш шаҳри! Бу таъриф бежиз эмас. Уч ой қишни назарга олмаганда, шаҳримизда қуёш тўққиз ой деярли чарақлаб туради.

Сўлим хиёбонлар, асалу-бол боғлаган мевазор боғлар, тоғлардан шарқираб келаётган зилол сувлар, шарқдан эсиб келаётган заррин шамоллар Тошкент табиатининг тароватини тараннум этади, гўзаллигини куйлайди. Ҳаммаси самонинг саховатли қуёши нурларида чўмилиб, эврилиб яйрайди. Олтин кузнинг олтиндек мевалари, турфа ўсимликлари, антиқа қушлари-ю жониворлари бу фаслга ҳусн бағишлаб юборади. Сураткаш мухбиримиз Холмат Мирзакаримов шаҳримизни завқ-шавқ билан кезиб, бир неча лавҳаларни олибди.

Қуёшнинг авжи пешин пайтида чақнашига тикилиб бўлмайди, лекин уни суратга туширганда олов-оташлари ҳар томонга сачраб кетган ҳолда кўринибди.

Бешқайрағоч мавзеидаги боғларда шаҳарликлар етиштирган кунгабоқар, олма, беҳи, нок, шафтоли каби мевалар ғарқ пишиб, тагига тушиб ётибди.

Ширин қизалоқ бир шингил новвотранг узумни севиб томоша қилаяпти.

Тўтиларни қўлга ўргатган мана шу ҳавасқор қушчи, улар сайраганда олам-олам завқ олади.

Қорақамиш сувининг қамишзор саёз жойига сузиб кирган илонбалиқ чуқурроқ сув ҳавзасини излаб бораяпти.

Кузнинг ҳар бир куни ва ҳар бир лавҳаси ҳамшаҳарларимиз дилига завқ-шавқ бағишлайверсин.

Куюнчаклик билан ёзилган

АНҲОРМИ ЁКИ?..

Пойтахтимиздаги Тельман номли маданият ва истироҳат боғида сайр қилиб юриб, боғ чеккасидан оқиб ўтувчи анҳор лабида бироз дам олгим келди. Иссиқ кунда тиниқ, зилол сувга термулиб ўтиришга не етсин?! Шундай ширин хаёллар билан сув лабига бордиму, ҳайратдан ёқа ушладим. Ёпирай! Тушимми бу, ё ўнгим? Ўн беш-йигирма қадам нарида кўзимга анҳор бўлиб кўринган жой қани? Бир зумда қаёққа йўқолди? Эссиз шундай анҳор, қандай аҳволга тушибди. Қайси тил билан энди уни ўз номида аташ мумкин?

Ачиниш билан атрофга назар ташлайман. 30-35 метр келадиган жой турли чиқиндилар билан тўлиб ётибди. Эҳ-ҳе, нималар йўқ у ерда?! Истаганингизни топасиз. Турли размердаги оёқ кийимлар дейсизми, идиш-товоқлармии, мева ва сабзавот қолдиқларию, сон-саноқсиз ёғоч ва очилган консерва банкалари, хуллас ҳаммасидан топилади. Тағин бу ҳолга келиб-келиб маданият ва истироҳат боғида дуч келишингиз киши кўнглини ранжитади. Ўйлаб қоламан: ўша ерга ахлат тўкаётганларнинг виждони қийналмадимикин? Аҳвол шу тарзда давом этаверса, у ернинг қўланса ҳиди эртага бутун боғни тутмайдими?

Яна қизиғи шундаки, сал юқорироққа юрсангиз хонадонлар бошланади. Атрофи озода, кўм-кўк майсалар барқ уриб ётибди. Анҳорнинг Тошкент Давлат медицина институти ва боғ чегарасидан оқиб ўтувчи қисмида эса манзара бутунлай бошқача. Буни қандай тушунмоқ керак? Наҳотки ахлатхона медицина институти ва боғдан чиқаётган чиқитлар ҳисобига «бойиётган» бўлса! Ё бошқалар ташласа, нега улар индашмайди? Ахир анҳорнинг бир ёғида инсон саломатлигининг бўлғуси посбонлари таълим олишади-ку! Атроф-муҳитга ҳозирдан бефарқ қараша, кейин нима бўлади?

Ҳозирги кунда ҳаммамизнинг тилимизда «Экология», «Табиатни муҳофаза қилиш» каби сўзлар тез-тез такрорланадиган бўлиб қолган. Бир-биримизни табиатни асрашга чақирамиз. Лекин амалдачи?

Боғда яхши кайфият билан сайр қилиб юрган киши кўм-кўк майсалар ва дарахтзор оралаб ўтиб анҳорга кўзи тушиши билан ҳалиги хурсандчилигидан асар қолмайди. Руҳи тушиб дам олгани келганини ҳам унутади.

Айримлар айтиши мумкин: «Арзигулик гап эмаску, шунга шунча бош қотириб нима зарур» деб. Аслида шундаймикин? Майли, мулоҳаза юритиш ўз йўлига. Лекин Тельман боғи территориясидан оқиб ўтадиган Салор анҳори атрофи қачон ахлатдан тозаланади?

Муҳайё РАЖАПОВА,
ТошДУ толибаси.

«Қизил китоб» саҳифаларида

Мушук эмас, қорақулоқ

Қорақулоқ каттагина мушук, бироқ силовсиндан кичикроқ. Танасининг узунлиги 73-82 сантиметр, думи 27-32 сантиметр, қулоқ узунлиги 7-9 сантиметр, вазни 11,5-12,5 килограммгача келади. Танаси жуда ихчам, келишган, оёқлари узун-бақувват, панжалари кенг бўлиб қумда юришга мослашган, қаттиқ чўткачага ўхшаш жунлар билан қопланган, бу эса жониворни қумга ботиб кетишидан ва иссиқдан сақлайди. Қорақулоқнинг танасига нисбатан думи қисқа. Ранги яшаш шароитига мослашган бўлиб сариқ, томоғининг ости, қорни ости, оёқларининг ички томони оқ тусда. Унинг асосий белгиларидан бири — қулоқларининг орқаси қораоқ, учида эса ўсган попуклари бор, шу белгисига қараб қорақулоқ деб аталади.

Қорақулоқ Афғонистон, Эрон, Ироқ, Сурия, Покистон, Белужистон, Марказий Осиё, Шимолий Африканинг кўпгина чўлларида тарқалган. СССР территориясида Уст-юртда, шимолий-ғарбий Қизилқумда, Амударёнинг қуйи қисмида, Туркманистонда Копетдоғи этакларидан Жанубий Уст-юртгача текисликларда, камдан кам ҳолда Маңғишлоқ ва Қозоғистоннинг Қизил Ўрда областларида учрайди.

Ўзбекистон территориясида у фақатгина Уст-юрт даштларида ва шимолий-ғарбий Қизилқумда учрайди. Қорақулоқ ҳар хил ўсимликлар билан қопланган, сокбул, джузгун, юлғун ва шунга ўхшаган буталар ўсадиган қум барҳанлари ичида яшайди. Баъзи пайтларда гил тупроқли жойларда ҳам қўшоёқ ва қумсичқонларни овлашга чопиб қолади. Шунингдек, Уст-юрт билан Орол денгизи чегараларидаги жарларда ҳар хил рельефдаги паст текисликлардаги бўтазорлар, юлғунзор, полин ва шунга ўхшаш ўтлар ўсиб ётган, булоқ, қор ва ёмғир сувлари тўпланиб ётган жойларда бўлади. Қуёнларни ва ҳар хил сув ичишга келган қушларни овлашга ҳам чиқади. Қорақулоқ йилнинг барча фаслларида қизғин ҳаракат қилиб, ов мақсадида 20—30 километр масофани кезади. Қиш фаслида кундуз куни, ёзда эса кечалари овга чиқади.

Қорақулоқ баҳор ойлари ичида 2 тадан 4 тагача туғади. Боласининг ранги худди ота-онасига ўхшаш сариқ қум рангда бўлади. Болаларининг кўзи 7—8 кундан кейин очилади ва тез ўсади. Ҳатто 3 ҳафталардан кейин бемалол юради, 2 ойлардан кейин ота-онаси билан бирга қўшилиб кемирувчиларни овлайди.

Қорақулоқлар асосан қуён, ҳар хил кемирувчиларни тутиб ейди, баҳорда кўпинча қушлар билан овқатланади. Шунингдек типратикан, кўлвор илон, ҳар хил ҳашаротларни ҳам еяверади. Баъзи-баъзида тулки, жайра ва отардан қолиб кетган улоқ ва қўзичоқларга ҳам ҳужум қилади.

Ҳозирги вақтда қорақулоқнинг сони жуда камайиб, қирилиб кетиш хавфи остида қолган. Шу туфайли у Халқаро ва «СССР Қизил китоби»га киритилган. Тошкент ва Термиз ҳайвонот боғларида қорақулоқни кўпайтириш бўйича илмий ишлар олиб борилмоқда.

Қодир ОЛЛАБЕРГАНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология ва паразитология институтининг илмий ходими.

Реклама ва эълонлар

Қайна декчам, қайна!

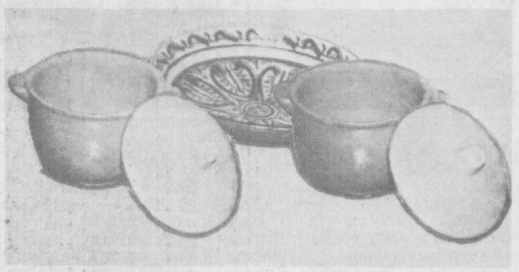

Едингиздами, қайси бир эртакда «Қайна декчам, қайна!» деган заҳоти мазали ва тўйимли овқат тайёр бўладиган сеҳрли декча ҳақида ҳикоя қилинади.

Ана шундай таомни сиз ҳам татиб кўришни истайсизми? Бунинг учун сопол декча сотиб олишингизга тўғри келади. Тўғри, у ҳеч қандай сеҳрга эга эмас, аммо ҳар қалай, унда ҳам эртакдагидан қолишмайдиган таомларни тайёрлаш мумкин.

Сопол декчаға ўзингиз маъқул кўрган ёрма солиб, устига сув ёки сут қуйиб, озгина сариёғ ташлаб, тузлаб, қопқоғини ёпиб, бир соат-бир ярим соатга духовкага жойласангиз ниҳоятда тўйимли ва мазали бўтқа тайёр бўлади.

Бундай декчада лаззатли димлама тайёрласа ҳам бўлади. Бунинг учун (бир кишига ҳисобида) 100—150 грамм гўшт, 30—50 грамм сариёғ, бир бош ўртача пиёз, 2—3 дона картошка, яримта булғор гармдориси, 1 дона помидор, 1 дона сабзи, карам япроғи, 2—3 дона саримсоқ пиёз бўлаги, кашнич, қалампир, туз — таъбга яраша керак бўлади. Декчага ёғ ва майдалаб тўғралган гўштни терасиз. Сўнгра устига ҳалқа шаклида тўғралган пиёз, сабзи, картошка, қалампир, помидор, қиймаланган кўкатни ва саримсоқпиёзни жойлайсиз. Уларнинг ҳар бирини жойлашдан аввал ҳар қатламга оз-оздан туз, қалампир, қиймаланган кўкат солиб чиқасиз. Устини карам япроғи билан беркитиб, 45—50 минут духовкага қўясиз.

Таомни дастурхонга бевосита декчанинг ўзида тортса ҳам, ликобчаларга солиб тортса ҳам бўлади. Аччиқ-чучук тайёрлашни унутманг. Аччиқ-чучукни меҳмонлар кўп бўлса катта, гулдор лаганда, оилавий тушлик бўлса, кичик косада тайёрлаган маъқул. «Халқ» услубида безатилган дастурхон теварагида ўтириб, тансиқ таомни истеъмол қилишнинг гашти ўзгача бўлади, тўғри эмасми?

Ҳар хил катталикдаги сопол декчаларни, гулдор лаганларни сиз Октябрь бозорида жойлашган «Шарқ гули» фирмали магазиндан, сопол буюмлар билан савдо қилувчи магазинлардан, универмағлар ва универсал магазинлардан харид қилишингиз мумкин.

Сопол декчалар ва лаганларни маҳаллий саноат корхоналари ишлаб чиқаради.

Лаганларнинг баҳоси 2 сўмдан 15 сўмгача, ликобча шаклидаги таглиги бўлган сопол декчанинг баҳоси 2 сўм 30 тийин, тагликсизи — 1 сўм 60 тийин.

«Прогресс» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

БЎШ ШИША ИДИШЛАРНИ МАГАЗИНГА ҚАЙТАРИНГ

Ўзингиз учун қулай қабул пунктини излаб овора бўлмаслигингиз, вақтингизни тежаш учун районлардаги БЎШ ШИША ИДИШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИГАН ИХТИСОСЛАШГАН ПУНКТЛАР АДРЕСИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАМИЗ.

Мазкур пунктларда ҳар қандай бўш шиша идишлар чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Бундан ташқари чанқовбосди ичимликлардан, сутли маҳсулотлардан бўшаган шиша идишларни шишали маҳсулотлар билан савдо қилувчи барча озиқ-овқат магазинлари қабул қилади.

Ҳамза район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли магазинлар ҳузуридаги ихтисослашган бўш шиша идишларни қабул қилувчи пунктларнинг адреслари:

4-магазин — Куйбишев шоссеси — иш вақти соат 8 дан 18 гача, танаффус соат 13 дан 14 гача;

5-магазин — Иззат кўчаси, Жарқўрғон кўчаси билан кесишувда — иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 96—61—22;

15-магазин —-Жарқўрғон кўчаси — иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 91—47—85;

25-магазин — Янгиобод массиви — иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 98—33—95;

28-магазин — генерал Петров кўчаси, 244—иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 96—30—70;

32-магазин — Лисунов кўчаси, 4-квартал, 4-уй —иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 96—36—01;

33-магазин — Лисунов кўчаси, 13 — иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 96—46 —00;

36-магазин — М. Ҳасанова кўчаси — иш вақти соат 8 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 96—16—80;

48-магазин — Боку кўчаси — иш вақти соат 8 дан 20 гача, танаффус соат 13 дан 14 гача;

1-магазин — Оҳангарон шоссеси — иш вақти соат 8 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, телефон 97—45 —70.

Пунктларнинг ҳаммаси дам олиш кунисиз ишлайди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармаси.

Ҳамза район озиқ-овқат савдоси идораси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Шундай хизмат бор

СССР Ички ишлар министрлигининг хабарига кўра, сўнгги беш йил давомида 200 мингга яқин квартира ўғирлиги содир бўлган. Ўсиш суръатларининг бунчалик беқиёслигига сабаб нима? Биринчидан, бу истеъмол буюмларининг танқислиги, ўзгалар ҳисобига кун кечиришни афзал кўрувчи такасалтанглар сонининг ортиб бориши билан белгиланса, иккинчидан, янги массивлардаги кўп қаватли уйларга ўрнатилаётган эшикларнинг омонатлиги ҳамда бу уйларда яшаётган хонадон соҳибларининг ўзаро мулоқоти яхши эмаслиги билан ўлчанади. Ўзим шоҳид бўлган бир воқеа. 2-шаҳар клиник шифонасининг рўпарасида жойлашган кўп қаватли бино квартираларидан бирининг қўнғироғини босдик. Эшик очилиб ўрта ёшлардаги аёлнинг боши кўринди.

Қўшнингни ўғри тутма

— Хизмат?

— Бизга Аҳмедовлар оиласи керак эди.

— Билмайман, — аёл зарб билан эшикни ёпди.

Ваҳоланки, биз қидираётган одам ўша аёл яшаётган квартиранинг тагида жойлашган экан. Ё тавба, бу қанақаси, ахир одам ҳам шундоққина олдидаги қўшнисини танимайдими? Борди-ю, агар шаҳримиздаги бирор маҳаллага бориб фалончи ким, деб сўранг, ётти ёшдан 70 ёшгача бўлган кишиларнинг ҳаммаси айтган одамингизнинг адресигача ёзиб беришади. Афсуски, кўп қаватли уйларда эса бутунлай бошқача манзара. Ахир биров бировни танимаса, ҳеч ким билан ҳеч кимнинг иши бўлмагандан кейин, ўғирлик ҳам кўпайиши табиий.

Биз юқорида истеъмол буюмларининг танқислиги хусусида сўз юритдик. Шаҳар ички ишлар бошқармасининг квартира ўғрилари билан кураш бўйича ихтисослашган группаси раҳбари Х. Азизовнинг кабинетида бир воқеанинг гувоҳи бўлдик. 28 ёшли Бессоновни ушлаб келишди. Янгийўлда туғилган бу киши Сергелида пропискада турган бўлсада ўзи асли Юнусободда яшаган. У узоқ йиллар давомида ишламаган бўлишига қарамай милиция эътиборидан четда бўлган. Бессонов ўзига жой берган уй эгаси — аёл билан кўнгилхушлик қилиб юрган. Лекин бунинг учун унга пул керак эди. У ўғирлик қилишга мажбур бўлган. Ўғирланган мебель, чойнак-пиёла, китоблар, видеотехника ва ошхона жиҳозлари билан уйни тўлдирган. У ҳаммаси бўлиб 31 марта жиноят содир этган. Бессоновнинг уйи тинтув қилинганда унинг квартирасидан ўрин олган ҳамма буюмларнинг эгаси топилди. Ҳатто Бессоновнинг устидаги кўйлаги ҳам ўғирланган бўлиб чиқди.

Кўпинча кўп қаватли уйларда ўғирлик эрталаб одамлар ишга кетганда, соат 10 билан 12 ўрталарида содир этилади. Ушбу нохуш манзаранинг сабабчиси баъзан уй эгаларининг ўзлари бўлиб чиқишади. Чунки улар кўпинча уй калитларини остонадаги гиламча тагига ёки почта қутиси ичига яшириб кетишади. Бу эса ўғрилар учун «қулайлик» яратади. Биринчи қаватда яшовчилар эса баъзан кетатуриб балкон ойнасини беркитиб кетишни унутишади. Фойдаланишга топширилаётган уйларнинг эшикларини айтмайсизми? Бир тепсанг тамом, ўша жойда туйнук пайдо бўлади.

Бир мисол: Қорасувдаги кўп қаватли уйларнинг квартираларидан бирида ўғирлик содир бўлди. Бу ерга тезда етиб келган группа текшируви шуни кўрсатдики, ўғрилар ҳеч қийналмай қипиқдан тайёрланган эшикни синдириб ичкари киришган.

Хўш, шундай эшиклар кимга керак? Шаҳар ички ишлар бошқармаси ўз навбатида бу масалани бир неча бор тегишли ташкилотлар олдига қўйганига қарамай ҳамон бу ишга эътиборсизлик қилиб келинмоқда.

Агар кўнглингиз хотиржам бўлсин десангиз яхшиси квартирангизни марказлаштирилган пульт ҳимоясига топширинг. Шундай қилинганда уйингизда бирор хавф сезилса сигнализация ишлаб воқеадан «марказ»ни хабар қилади. Тажриба сигнализациялаштирилган уйлар хавф-хатардан мустасно эканлигини кўрсатмоқда. Бунинг устига квартира ўғриларини дарҳол қўлга туширишда ҳам ана шу сигнализация қўл келмоқда.

Ҳозирги кунда 26 минг квартира пульт билан сақланади. Шу ярим йилда бу квартираларнинг 21 тасида ўғирлик қилишга уриниб кўрилди. Шу ҳисобдан 32 жиноятчи қўлга туширилди.

Э. ПАРСЕГОВ,
Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси матбуот группасининг раҳбари.

Ш И Ж О А Т

Чилонзор район ички ишлар бўлими навбатчисига шошилинч хабар келди. Чилонзор даҳасининг 20-турар жойидаги 163-ўрта мактабда жиноий иш содир бўлган. Номаълум шахслар мактаб эшигини бузиб, кабинетларнинг бирига киришади ва давлат мулкини ўғирлаб кетишади. Жиноятчининг изига тушиб, уни топиш комсомол-ёшлар экипажига топширилади. Дарҳол жиноят содир бўлган жойга етиб келган милиция ходимлари Ю. Крупкин ва С. Тарасовлар вақтни бой бермай ишга киришдилар. Атрофдаги хонадонларда яшайдиган кишилар кўнгилсиз воқеани ўз билганича, чалаюлуқ гапириб бердилар. Бироқ ашёвий далиллар етарли эмасди. Шу даҳада яшайдиган А. Романюк деган кимса, илгари судланган бўлишига қарамай, тузукроқ ишни тутмай, бекор юрганини участка инспектори изқуварларга айтиб қолади. Тездан тузилган группа илдам ҳаракат қилиб А. Романюк яшайдиган квартирага боришади. Жиноятчи қилган қабиҳ ишини бўйнига олади.

Комсомол-ёшлар М. Абдуллаев ва Й. Раҳмонов навбатдаги хабар бўйича ҳаракат бошлаганларида улар ҳаётларини гаровга қўйдилар. Икки номаълум шахс бир хонадонга ҳужум қилади. Тўппонча ва ханжар билан қуролланган босқинчилар хонадон эгасидан тилла буюмлар ва пул талаб қилишади. Довюрак милиция ходимлари эпчил ҳаракат қилиб, уларни қуролсизлантиришга муваффақ бўладилар. Босқинчилар Прохоров ва Зюбинлар қўлга олинади.

Биз юқорида келтирган мисоллар юрт осойишталигини сақлашда мардонавор турган ички ишлар бўлими ходимлари фаолиятида тез-тез учраб туради. Милиция ходимлари орасида айниқса, комсомол ёшларнинг ишларини алоҳида қайд этиб ўтса арзийди. Шаҳар ички ишлар бошқармасининг соқчилик хизмати бўлинмаси асосан ёшлардан иборат. Ундаги 16 соқчилик экипажини комсомол-ёшлар ташкил этади.

— Кейинги пайтларда соқчилик хизмати ходимларининг меҳнат коллективлари билан учрашувлари ва ўз фаолиятлари ҳақида ҳисобот беришларини ташкил этиш яхши самаралар бермоқда. Бўлинма комсомол комитети бундай тадбирларнинг ўтказилишини назорат остига олган. Комсомол-ёшлар билан ишлашда комитет яна бир қатор ишларни режалаштириб амалга оширяпти. Шулардан бири милиция ходимлари сафини ёш комсомоллар билан тўлдириб бориш. Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, кейинги пайтда соқчилик хизматига ишга келаётган ёшлар орасида шаҳарликлар, яъни тошкентликлар жуда кам. Асосан, бошқа областлардан келган йигитлар хизмат қиляпти. Шаҳар географиясини яхши билмайдиган йигитлар бирор воқеа содир бўлганда изқуварлик қилишда анча қийналишяпти, — деди биз билан суҳбатда шаҳар ички ишлар бошқармаси соқчилик хизмати бўлинма комсомол комитети секретари, милиция катта лейтенанти Ю. П. Копейкин.

Шу ўринда осойишталик посбонларининг ўз аксарияти ўз хизмат бурчларини сидқидилдан адо этиб, қонунбузарларни қўлга олишда маҳорат кўрсатаётган комсомол-ёшлар бу ерда кўпчиликни ташкил этишини айтиб ўтмоқчимиз. О. Кварцов, М. Мирҳантов, Б. Рустамов, Е. Сергеев, Э. Григорян ва бошқалар шулар жумласидандир. Кези келганда Ленин район комсомол комитети ички ишлар бўлими сафини муносиб ёшлар билан тўлдиришда ёрдам бераётганини айтиб ўтиш ўринлидир.

С. ШАМСИДДИНОВ.

Кўза кунида синади

Суднинг қора курсисида тўрт йигит ўтирибди. Хўш, тоғни урса талқон қиладиган бу йигитларни жиноятга қўл уришга нима мажбур этди?

Улар ўша куни маст эдилар. Ичкилик А. Расуловни ҳам, Ш. Эгамбердиевни ҳам шер қилиб юборганди.

— Менга қара, — деди Расулов, — биласанми, пул топиш керак, пул.

— Қаердан, қандай қилиб топамиз?

— Бери кел, девордаям қулоқ бор.

Икки «дўст» ивир-шивир маслаҳат бошлашди. Гаплари бир жойдан чиқди шекилли тиржайиб қўйишди. Кейин бир-бирларининг қўлларини сиқишди, «Кетдик» дея ўринларидан туришди.

Ҳамтовоқлар Гулбаҳор кўчасида жойлашган 17-уйга келишганда вақт алламаҳал бўлиб қолганди. Пухта тузилган режа туфайли шу уйда яшовчи Мирраҳимовга қарашли бузоқ улар томонидан осонгина етаклаб кетилди. Эртасига «ўлжа» бозорда сотилиб, пул ўртада тақсимланди.

— Майда-чуйда билан иш битмайди, каттароқ иш қилиш керак, — деди А. Расулов навбатдаги учрашувда Ш. Эгамбердиевга. — Машина топиш керак.

Машина топилди ҳам. 1-автобаза ҳайдовчиси Г. Абдуллаев «дўстлари»нинг таклифига жон деб кўнди. Улар олдиндан тил бириктириб

Мол ўғрилари

Тошкент районига қарашли «Ўзбекистон 50 йиллиги» колхозининг Ленин участкаси территориясида жойлашган тутзорга келишади ва у ерда ўтлаб юрган икки сигир ва бир буқани машинага ортиб жуфтакни ростлаб қолишди. Шу билан жабрланувчи Асиловга 4 минг сўмлик зарар етказишди.

«Операция»лар хамирдан қил суғиргандек осонгина бажарилаётганини кўрган А. Расуловнинг нафси ҳакалак ота бошлади. У шу орада А. Тўлаганов билан танишиб қолди. Ичкилик устида унинг «қуйнига қўл солиб» кўрса, йигит бунақа ишларга мойил экан.

— Бордию, бугун кечаси иккита қўй олиб келсам сотиб оласанми, — сўради А. Тўлаганов ҳамтовоғига жиддий боқиб.

— Нима бало, бирор мўлжаллаган жойинг борми, бола, — деди кулиб А. Расулов.

— Узуминг е, боғини суриштирма.

— Ундай бўлса келишдик, ота ўғил. Олмаган номард.

А. Тўлаганов ўз сўзидан чиқди. У тунда Батумская кўчасидаги 103-уйга турли йўллар билан кириб хонадоннинг иккита боқим қўйини олиб чиқиб кетди. Уларни ўша тунда А. Расуловникига олиб келиб 250 сўмга сотиб кетди, Расулов эрталаб бу қўйларни 350 сўмга пуллади.

Лекин қинғир ишнинг қийиғи очилди. Навбатдаги жиноят устида ҳамтовоқлар қўлга олинди.

Тошкент шаҳар Киров район халқ суди Юнусобод массивининг 18-кварталида жойлашган 20-уйнинг 26-квартирасида истиқомат қилиб келган Аҳмад Расуловни Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 40-моддасига асосан тўрт йилга озодликдан маҳрум этди. Унинг ҳамтовоқлари Шуҳрат Эгамбердиев, Ғофир Абдуллаев, Алишер Тўлагановлар ҳам қилмишларига яраша жазо олишди.

А. ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

СУРАТДА: Сергелида иш кўрган машина ўғриларини қўлга олишда қатнашган оператив группа аъзоларини кўриб турибсиз.

Чапда группа бошлиғи Ю. Ҳожиев.

Х. Мирзакаримов сурати.

Реклама ва эълонлар

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

13 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

«ГУЛ ВА НАВРЎЗ»

СПЕКТАКЛИ БИЛАН 51-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

С. АБДУЛЛА, М. МУҲАМЕДОВ АСАРИ.

Т. ЖАЛИЛОВ, Г. МУШЕЛЬ музикаси

Репертуар плани

14 сентябрь — «ТОШБОЛТА ОШИҚ».
15 сентябрь — «ХОТИНИМНИНГ ЭРИ».
16 сентябрь — «ШАЙТОН ВА МУРИДЛАР».
17 сентябрь — «МУҲАББАТ НАВОСИ».
18 сентябрь — «КАМПИР КЕТАРМИШ...».
20 сентябрь — «МУҲАББАТ НАВОСИ».
21 сентябрь — «ПРОМЕТЕЙ».
22 сентябрь — «АКА-УКА СОВЧИЛАР».
23 сентябрь — «ЗЎЛДИР».
24 сентябрь — «МУҲАББАТ НАВОСИ»
25 сентябрь — «НУРХОН»
27 сентябрь — «АРШИН-МОЛ-ОЛАН».
28 сентябрь — «ПАРАНЖИ СИРЛАРИ»
29 сентябрь — «ГУЛ ВА НАВРУЗ»
30 сентябрь — КОНЦЕРТ

Томоша зали радиолаштирилган. Текст спектакль давомида рус тилига таржима қилинади.

Спектаклларнинг бошланиш вақти — 19.30.

Телефонлар — 45-16-33, 45-36-55.

ПЕПСИ-КОЛА—БУТУН ДУНЁДА МАШҲУР ИЧИМЛИК!

Бу ичимлик бизнинг мамлакатимизда ҳам шуҳрат қозонган. Пепси-колани ўзига хос таъми ва хушбўйлиги учун ҳам яхши кўрадилар. Кўпириб турувчи, мазали бу ичимликни совутиб қўйиб, сўнгра истеъмол қилинса янада мазали бўлади.

ПЕПСИ-КОЛА ЧАНҚОВНИ ЯХШИ ҚОНДИРАДИ, ТЕТИКЛАНТИРАДИ, ЯНАДА БАРДАМ ҚИЛАДИ.

ҚИБРАЙ ЧАНҚОВБОСДИ ИЧИМЛИКЛАР КОМБИНАТИ.

СОТАМИЗ — ОЛАСИЗМИ?

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ (Уста Ширин кўчаси, 117) **ҚУЙИДАГИ ДАСТГОҲЛАРНИ СОТАДИ:**

11365 ва 1425 моделли токарлик-револьвер дастгоҳини;

ДАМЕ 6х125 моделдаги кўп шпинделли токарлик ярим автоматини;

50267 моделдаги тиш йўнувчи яримавтоматни;

Юмалоқ шаклдаги деталларга сайқал берувчи 3Л161 моделдаги дастгоҳни;

2063 моделдаги гайка йўнувчи дастгоҳни;

2А55 моделдаги радиал-пармалаш дастгоҳини;

6622 моделдаги узунасига фрезерловчи дастгоҳни;

В—1134 моделдаги горизонтал тоблаш машинасини;

7Б510 горизонтал-чўзиш дастгоҳини;

Деталларнинг ич қисмини силлиқловчи 3К227 моделдаги дастгоҳни;

5Д833 моделдаги тиш силлиқловчи дастгоҳни;

2622ВФ моделдаги горизонтал-чарҳлаш дастгоҳини;

СЦПК 2500 қайчиларини;

ВПМ 100 тебранма сайқал бериш дастгоҳини;

7534—042 моделдаги горизонтал чўзиш дастгоҳини;

009—578 моделдаги олмосли созлаш дастгоҳини;

ОНА-50 моделдаги тиш қоқувчи дастгоҳни;

16К20Ф3 моделдаги рақамли программа билан бошқариладиган токарлик винт йўниш дастгоҳини;

7634—081 моделдаги вертикал-чўзиш дастгоҳини.

Маълумотларни 48—33-70, 48-68-26 телефонлари орқали олиш мумкин.

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Кино

7 сентябрда

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «ИНТЕР ҚИЗ» (16, 18.40, 21.15).
Восток — «ҚАРЗ ҚОҒОЗЛАРИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (18.30, 21.40).
Дружба — «ҚАРЗ ҚОҒОЗЛАРИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (жуфт ва тоқ соатларда).
Ватан— «СИНДБОДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЁҚУТ КЎЗЛИ БИЛАГУЗУК» (жуфт соатларда).
Лисунов номли — «РОК УСУЛИДАГИ ФОЖИА» (17, 20.00).
К. Ерматов номли —«ЎЙНА, ЎЙНА» (16, 18.30, 20.00).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ҚАСОСКОР» (16, 18.30, 21.00).
Санъат саройи — «КОТТОН» КЛУБИ (катта зал, 16, 18.30, 20.40); «САМРААТ» кичик зал. 17, 19.30).
Москва — «ҚАРЗ ҚОҒОЗЛАРИ ВА ОСОЙИШЛИК» (19, 20.30).
Фестиваль (ёзги) — «ШАРЛО» ИСПАНИЯДА», «СТАДИОНДАГИ ТЕНТАКЛАР» (21.30).

8 сентябрда

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «ИНТЕР ҚИЗ» (11, 13.30, 16, 18.40, 21.15).
Восток — «ҚАРЗ ҚОҒОЗЛАРИ ВА ОСОЙИШТАЛИК (12, 15.15, 18.30, 21.40).
Дружба — «ҚАРЗ ҚОҒОЗЛАРИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (жуфт ва тоқ соатларда).
Ватан —«СИНДБОДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЁҚУТ КЎЗЛИ БИЛАГУЗУК» (жуфт соатларда).
Лисунов номли — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 14, 17, 20.00).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ҚАСОСКОР» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Санъат саройи — «КОТТОН» КЛУБИ» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «САМРААТ» (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).
Москва — «ҚАРЗ ҚОҒОЗЛАРИ ВА ОСОЙИШТАЛИК» (11, 15, 19, 20.40).
Фестиваль (ёзги) — «ШАРЛО» ИСПАНИЯДА», «СТАДИОНДАГИ ТЕНТАКЛАР» (21.30).
К. Ерматов номли — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Мушук уйи» ва «Доктор Айболит» ғаройиб томошалари (8 IX да 19.30 да).**

11 СЕНТЯБРЬ СОАТ 10.00 ДА

«ПРИБОРЛАР ВА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ» САЛОНИ БИНОСИДА

«Кўп иш бажарадиган электр ўлчов асбоблари. Назорат приборлари ва микропроцессор системалари диагностикаси» мавзуида

СЕМИНАР ЎТКАЗИЛАДИ

Житомир шаҳридаги «Электроизмеритель ва Омск шаҳридаги «Электроточприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаларининг мутахассислари докладлар билан чиқишади.

Ҳамма қизиққан мутахассисларни семинар ишида иштирок этишга таклиф этамиз.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 2-уй (4, 9, 11-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати). Справкалар учун телефонлар —78-02-38, 78-40-43.

А. Икромов районидаги 64-кечки ишчи-ёшлар мактаби томонидан **Умаров Абдуғаффор Ғаниевич** номига берилган Г—744346 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент совет савдоси техникуми томонидан **Ғафурова Муҳаррам Наимовна** номига берилган 300987 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳисоблаш маркази Кибернетика институти коллективи катта илмий ходим С. К. Каримбердиевага ва илмий ходим Р. К. Исломовга оналари

Ҳури ҚАЮМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Рақамлар тили билан

Бир тунда

Матбуотда «Жиноятчиликка қарши курашни қатъиян кучайтириш тўғрисида» қарорнинг эълон қилиниши бежиз эмас. Чунки, мамлакатда, жумладан, республика пойтахти Тошкент шаҳрида жиноятчилик йил сайин кўпайиб бормоқда. Бу ҳол аҳолини ҳақли равишда ташвишга солмоқда. Фактларга мурожаат қилайлик. Ўзбекистонда содир этилаётган жиноятларнинг учдан бири республика аҳолисининг 12,7 фоизи яшайдиган пойтахтимизда содир этилаётганлиги чинакам ташвишлидир. Қотилликнинг тенг ярми, шахсий ўғирликларнинг учдан бири Тошкентда рўй бераяпти. Агар ўтган йили жиноятчилик олдинги йилга нисбатан 12 фоиз ортиқча қайд этилган бўлса, шу йилнинг ярим йиллигида эса бу миқдор 34,1 фоизга ортди. Етти ой давомида шаҳарда 97 марта қасддан қотиллик, 170 марта оғир тан жароҳати, 76 марта номусга тажовуз қилиш, 1185 марта босқинчилик, 8493 марта давлат ва шахсий мулкларни ўғирлаш ҳоллари содир этилди.

● 22 августда Куйбишев райони территориясида жойлашган уйларнинг бирида ўғирлик содир этилди.

Ярим кечада хонага бостириб кирган икки номаълум шахс уй эгаси пенсионер К. ни қўрқитиб унга қарашли 3 минг сўм пулни олиб чиқиб кетишган. Зудлик билан кўрилган тадбир натижасида ўғрилардан бири қўлга олинди. Иккинчисининг эса шахси аниқланмоқда.

● 22 августда Марказий универсал магазинида номаълум шахс гражданка Н. нинг сумкасидан ҳамёнини билдирмай олиб қўйди. Жамоатчилик ёрдамида безори дарҳол ушланиб милиция пунктига топширилди.

● 22 августда Киров районида жойлашган кўпқаватли уйлардан бирининг томида номаълум шахс балоғатга етмаган қизни зўрлаган. Номус ўғрисининг шахси аниқланди. Ҳозирда уни қўлга олиш юзасидан қидирув олиб борилмоқда.

● 22 августда шаҳар касалхоналаридан бирига гражданин А. ётқизилди. Медицина кўригида у танасининг бир неча жойидан пичоқланганлиги маълум бўлди. Жиноятчининг шахси аниқланмоқда.

● **Бир кунда шаҳримизда 76 воқеа-ҳодиса рўй берган. Милициянинг оперативлиги билан шу куни 29 воқеа-ҳодисанинг изи очилди.**

П. ГАЛГАИ.

ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШДИ

Уруш ва меҳнат ветеранлари Тошкент кенгашининг мажлислар залида жанг жадалларни бошидан кечирган оқсоқоллар ўзларининг навбатдаги йиғилишини республикада йил сайин ўсиб бораётган жиноятчилик билан кураш муаммолари ечимига бағишлашди.

Истеъфодаги генерал-лейтенант Б. Сирожиддинов йиғилишни очиб, сўзни Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрининг ўринбосари, милиция генерал-майори Ғ. Раҳимовга берди. У бугун жиноятчилик билан курашда вужудга келган аҳвол, муваққат комитет фаолияти ҳақида батафсил ахборот берди. Ўз навбатида оқсоқоллар жиноятчилик билан курашда ҳуқуқ-тартибот идораларига ёрдам беришга тайёр эканликларини таъкидлаб ўтишди.

Ғ. БОЛТАБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги матбуот маркази ходими, милиция капитани.

Қидирув эълон қилинди

1939 йилда туғилган, 1-Тошкент трактор заводи массивидаги 30-уйнинг 14 квартирасида истиқомат қилувчи Вадим Михайлович Романченко қидирилмоқда. У шу йилнинг 30 июлида уйидан чиқиб кетганича қайтиб келмади.

Унинг белгилари: бўйи 178—180 сантиметр, тўладан келган, қора сочига оқ аралашган, сарғиш кўзли, чап қўлининг кафтида чандиғи, қорнида эса операциядан сўнгги чандиқ бўлиб, чап қўлининг тагида йирик холи бор. Шу куни милиция подполковниги формасида эди.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида, мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги —32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.